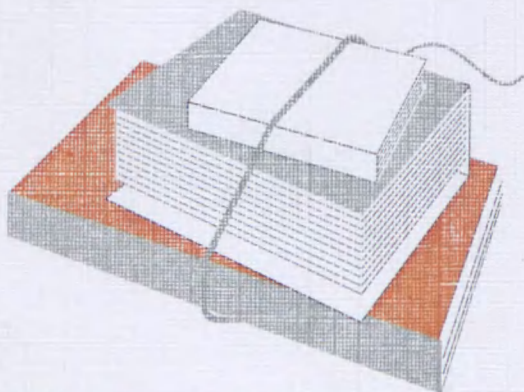


ISSN 1234-7752



# Bibliotekarz Zamojski





# Bibliotekarz Zamojski



2006/2 (24)

**WYDAWCA:**

**POWIATOWA I MIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA  
W ZAMOŚCIU im. Stanisława Kostki Zamoyskiego**

**Zespół redakcyjny:**

Biniek Halina  
Gruszka Krystyna - red. nacz.  
Kołtun Joanna  
Zielińska Halina

**Projekt okładki:**

Elżbieta Gnyp

**Adres redakcji:**

22-400 Zamość  
ul. Kamienna 20  
tel. 084 639 33 73

**Nakład:** 50 egz.

**Oprawa:**

Pracownia Intrologatorska  
PiMBP w Zamościu

**Z ŻYCIA BIBLIOTEK**

Wspólne czytanie – magiczna podróż ku dorosłości .....	5
Wakacje pod znakiem rymów .....	7
Pisarki w Oddziale dla Dzieci i Młodzieży .....	9
Wojewódzki konkurs <i>Pamięć przeszłości</i> w bibliotekach powiatu zamojskiego .....	13
Medal Bibliotheca Magna Perennisque dla PiMBP w Zamościu .....	16
Tekst literacki w procesie dydaktyczno-wychowawczym i terapii pedagogicznej .....	17

**POMOCE METODYCZNE**

<i>Stop pijanym kierowcom. Regulamin konkursu</i> .....	24
<i>Chroń się przed dramatem uzależnień. Regulamin konkursu</i> .....	26
<i>Sprawny umysł przez całe życie bez nałogów. Regulamin konkursu</i> .....	27

**ZESTAWIENIA BIBLIOGRAFICZNE**

Nabytki regionalne PiMBP w Zamościu .....	29
---	----

<b>KSIĄŻKI, KTÓRE WARTO KUPIĆ</b> .....	39
---	----

<b>TO WARTO WIEDZIEĆ</b> .....	44
--------------------------------	----

<b>KRONIKA</b> .....	48
----------------------	----



# Z ŻYCIA BIBLIOTEK

## Wspólne czytanie – magiczna podróż ku dorosłości Zamość 2006

Głośne czytanie – obok wyrobienia samego nawyku czytania przyczynia się do rozwoju ambicji i motywacji do zdobywania wiedzy. Uczy myślenia, poprawia koncentrację i pamięć, zapewnia emocjonalny rozwój dziecka. Dziecko, które nie wyrobi w sobie nawyku sięgania po książkę, nie będzie tego robić w życiu dorosłym. A przecież wszyscy chcemy, aby nasze dzieci wyrosły na mądrych, dobrych i szczęśliwych ludzi. Dlatego Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna co roku bierze czynny udział w społecznej kampanii *Cała Polska Czyta Dzieciom*.

W Bibliotece w Oddziale dla Dzieci i Młodzieży oraz w filiach bibliotecznych miasta organizowane jest głośne czytanie literatury dla dzieci i młodzieży. Bibliotekarze poświęcają wiele uwagi kontaktom dziecka z książką. Oprócz czytania w bibliotekach bibliotekarze czytają w przedszkolach, szkołach, świetlicach osiedlowych oraz w ośrodkach dla dzieci niepełnosprawnych. W ramach działań kolejnej edycji CPCD zorganizowano wiele różnych form: było to głośne czytanie, konkursy plastyczne, czytelnicze i literackie, a także lekcje biblioteczne i wycieczki. Z przeprowadzonych zajęć na uwagę zasługują cykliczne spotkania w Oddziale dla Dzieci i Młodzieży organizowane w każdą sobotę. Na zajęciach realizowany jest projekt *Czytam, Wiem, Tworzę* zaproponowany przez Fundację ABCXXI. W ramach tego przedsięwzięcia czytane są książki Astrid Lindgren i Tove Jansson. Dla najmłodszych dzieci, które nie uczęszczają do przedszkola organizowane są w każdą środę *Puchatkowe spotkania*. Na tych zajęciach spotykają się dzieci wraz z opiekunami. Zajęcia koncentrują się wokół głośnego czytania wierszy, bajek i opowiadań dla najmłodszych. Opiekunowie biorą aktywny udział zarówno w głośnym czytaniu, tworzeniu prac plastycznych jak również zabawach ruchowych. Bibliotekarze organizują zajęcia tak, aby były ciekawe i kształcące.

Biblioteka przez cały rok prowadzi aktywną działalność poświęconą głośnemu czytaniu, ale w każdym roku nadchodzi czas, który mobilizuje do szczególnie intensywnych działań – jest to wielkie święto czytania. W tym roku, w ramach V Ogólnopolskiego Tygodnia Czytania Dzieciom, w Bibliotece gościliśmy dzieci z zamojskich szkół i przedszkoli. Na imprezę czytelniczą pod hasłem *Wspólne czytanie – magiczna podróż ku dorosłości* 8 czerwca br. przybyło ponad 100 dzieci z opiekunami. W programie tegorocznej imprezy znalazło się między innymi spotkanie dla dzieci z Alicją Patey-Grabowską zatytułowane

*W Zaczarowanym świecie wierszy.* Poetka uczyła dzieci wrażliwości na słowo poetyckie, wskazywała im jak rozumieć wiersz. Dzieci słuchały niecodziennej lekcji z wielkim zainteresowaniem. Ponadto przedstawiciele różnych zawodów czytali dzieciom najciekawsze fragmenty Pippi Pończoszanki oraz wiersze o zawodach, które reprezentują. Wśród czytających był m.in. hejnalista zamojski, listonosz, strażak, żołnierz, ksiądz, pielęgniarka, leśnik – wszyscy oczywiście w strojach służbowych. Spotkanie zostało urozmaicone występem dzieci z teatryku KWAK z Przedszkola nr 8. W ich wykonaniu oglądano inscenizację *Kopciuszka*. Podczas obchodów V OTCD Biblioteka zadbała nie tylko o dzieci, ale również o osoby dorosłe. 9 czerwca odbyła się konferencja połączona z warsztatami dla dorosłych. W konferencji *Jak czytać dzieciom – współpraca bibliotek w rozwijaniu zainteresowań czytelniczych dziecka* uczestniczyło ponad pięćdziesięciu pracowników bibliotek publicznych, szkolnych i pedagogicznych oraz rodziców i opiekunów pracujących z dziećmi. W ramach szkolenia odczytano 3 referaty oraz przeprowadzono zajęcia warsztatowe. Poetka Alicja Patey-Grabowska mówiła o magii poezji. Wskazywała jak rozumieć poezję i jak ją czytać dzieciom. *Działania biblioteczne w procesie wspierania rozwoju dziecka* mówiła, w oparciu o własne doświadczenia, omówiła Katarzyna Grela z Biblioteki Pedagogicznej w Zamościu. *Jak wykorzystywać teksty literackie w procesie dydaktyczno-wychowawczym i terapii dzieci specjalnej troski* referowała Monika Popielec – bibliotekarka z Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Zamościu. Zajęcia warsztatowe *Zabawa jako metoda pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym* przeprowadziła Marta Greszta – instruktor z Zamojskiego Domu Kultury. Wszystkie wystąpienia uświadomiły dorosłym, jakie znaczenie dla rozwoju emocjonalnego dziecka ma głośne czytanie i jak pracować z tekstem, aby stał się on dla niego atrakcyjny.

V OTCD to tydzień, który stanowi podsumowanie dotychczasowych przedsięwzięć głośnego czytania. Dla Biblioteki i bibliotekarzy to nie jest koniec akcji. W dalszym ciągu realizowany jest program poświęcony głośnemu czytaniu. Bibliotekarze organizują głośne czytanie, aby kontakt z książką i tekstem literackim był systematyczny, aby umocnić więzy dziecka z dorosłym, aby rozwijać zainteresowania i przyszłe zamiłowania czytelnicze dzieci .

Dorota Usidus



# Wakacje pod znakiem rymów

Oddział dla Dzieci i Młodzieży tradycyjnie już uczestniczył w akcji organizowania letniego wypoczynku dla dzieci spędzających wakacje w miejscu zamieszkania. Ponieważ nam, bibliotekarzom, trudno wyobrazić sobie wakacje bez książki, więc i tym razem naszą wakacyjną ofertę osnuliśmy wokół książek. Naszych małych czytelników zabraliśmy w zaczarowany świat rymów dziecięcych. Przygotowaliśmy dla nich cykl imprez, których celem była popularyzacja polskiej poezji dziecięcej. Zajęcia odbywały się trzy razy w tygodniu: we wtorki, środy i czwartki, w godz. 11.00-13.00. Środy zarezerwowaliśmy dla dzieci w wieku przedszkolnym, które przychodziły na zajęcia z rodzicami lub dziadkami. Dla maluchów była to kontynuacja *Puchatkowych Spotkań*, na które uczęszczały w ciągu roku szkolnego.

Wakacyjne imprezy, podobnie jak wiele innych naszych tegorocznych przedsięwzięć, organizowane były w ramach projektu *Ogrody wiedzy otwieramy dla wszystkich*. Projekt dofinansowany był z ministerialnego Programu Operacyjnego Promocja czytelnictwa.

Przygotowania do realizacji naszych wakacyjnych planów rozpoczęliśmy jeszcze w czerwcu, gromadząc odpowiednią literaturę do głośnego czytania i grupując ją w tematyczne bloki. Jednocześnie rozpoczęliśmy reklamę naszego przedsięwzięcia. Opracowaliśmy informator, który zawierał szczegółowy program naszych wakacyjnych imprez. Dzieciom i rodzicom rozdawaliśmy ulotki informacyjne. Pojawiły się też wzmianki w lokalnej prasie.

Podczas wakacyjnych spotkań przybliżyliśmy dzieciom utwory znanych poetów polskich, zarówno tych, których twórczość uznawana jest za klasykę literatury dziecięcej, jak również wiersze poetów współczesnych. Bazą oczywiście były utwory Jana Brzechwy, Juliana Tuwima, Marii Konopnickiej i Wandy Chotomskiej. Kolekcję zebranych wierszy, fraszek, kołysanek i wylizanek przybliżyliśmy dzieciom tematycznie. Na każdych zajęciach prezentowana była inna tematyka utworów. Były więc wierszyki o krasnoludkach, motylkach, obłokach, warzywach, zwierzętach oraz wiele, wiele innych. Przy okazji odkurzyliśmy mnóstwo zapomnianych, lecz ciekawych utworów, przypomnieliśmy także nazwiska ich twórców. Dużą pomocą w prowadzeniu zajęć był zestaw kaset VHS, wypożyczonych na tę okazję z Biblioteki Pedagogicznej w Zamościu. Były to *Opowieści Dziwnoluda* zawierające inscenizacje, oparte wierszach dla dzieci. Opowieści snuł Wiktor Zborowski, a w inscenizacjach wystąpili znani polscy aktorzy m.in.: Artur Barciś, Wojciech Malajkat, Grażyna Barszczewska. Czytanie wierszy i oglądanie kaset potraktowaliśmy jako punkt wyjścia do dobrej zabawy. Dla urozmaicenia zajęć przygotowaliśmy sporo konkursów plastycznych, podczas których dzieci mogły wykazać się zdolnościami

plastycznymi. Każdy konkurs wiązał się z treścią czytanej literatury. Do wykonania prac plastycznych wykorzystaliśmy różne materiały: masę solną, skrawki materiałów, gazet, papierów, tekturowe kartony, piasek, muszelki, kamyki. Dzieci rysowały, malowały, wyklejały, wycinały i komponowały. W efekcie powstały prace o różnorodnej fakturze i formie. Wyeksponowane na wystawach pokonkursowych przyciągały wzrok odwiedzających nas czytelników i zachęcały ich do przyścia na organizowane przez nas zajęcia. Nie zabrakło też zabaw ruchowych, edukacyjnych czy integracyjnych. Były również inscenizacje, recytacje oraz pantomimy w wykonaniu dzieci. Podczas realizacji tych form nieoczekiwanie odkryliśmy wiele talentów aktorskich. Pojawiła się nawet myśl, by w przyszłości zorganizować zespół teatralny. Dzięki wsparciu finansowemu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego mogliśmy sobie pozwolić na zakup atrakcyjnych nagród dla dzieci uczestniczących w konkursach.

W czasie wakacji współpracowaliśmy z Towarzystwem Przyjaciół Dzieci, które było organizatorem półkolonii dla dzieci z rodzin o niskim statusie materialnym, rodzin wielodzietnych czy patologicznych. Dzieci te odwiedziły naszą placówkę dwukrotnie. Podczas pierwszego pobytu pokazaliśmy im nową siedzibę PiMBP w Zamościu, zapoznając ze zbiorami biblioteki oraz całym wachlarzem świadczonych przez nią usług. Innym razem zaprosiliśmy je do udziału w konkursie plastycznym.

Tegoroczne wakacje z pewnością można zaliczyć do udanych. Z naszej oferty skorzystało 905 osób. Rosnąca frekwencja podczas organizowanych przez nas zajęć wykazała, że dzieci były zadowolone z zaproponowanej przez nas formy spędzania czasu wolnego. Oprócz niewątpliwej korzyści, jaką przynosi kontakt z odpowiednią literaturą dzieci zawarły tutaj mnóstwo nowych znajomości i przyjaźni. Biblioteka stała się dla nich miejscem spotkań towarzyskich. Udowodniliśmy, że wakacje z książką również mogą być przyjemne, a książka może być alternatywą dla telewizji czy komputera.

Joanna Kołtun

# Pisarki w Oddziale dla Dzieci i Młodzieży

My, bibliotekarze, doskonale zdajemy sobie sprawę, jak ważny jest dla młodego człowieka kontakt z twórcami literatury. Takie spotkanie niesie duży ładunek emocjonalny, ma niemały wpływ na rozbudzenie zainteresowań czytelnicych, jest często bodźcem do podejmowania własnych prób literackich. Podkreślić należy, że dla młodego człowieka jest to też kontakt z wysokiej miary autorytetem. Przy ciągłym negowaniu autorytetów przez młode pokolenie, ludzie pióra jednak tymi autorytetami wciąż pozostają. Równie ważny jest dla literata kontakt z potencjalnym odbiorcą jego literatury. Autorzy cenią sobie zwłaszcza szczere refleksje dzieci na temat swojej twórczości.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniu środowiska, w którym funkcjonujemy złożyliśmy wniosek do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego o przyznanie dotacji na zorganizowanie cyklu spotkań autorskich. Opracowany przez nas projekt *Ogrody wiedzy otwieramy dla wszystkich* zakładał m.in. zorganizowanie czterech spotkań z pisarzami. Przyznane środki ministerialne pozwoliły na realizację naszych planów. Wybór padł na osoby znane i cenione przez czytelników, chociaż piszące dopiero od kilku lat.

Jako pierwsza zaproszenie do Zamościa przyjęła pisarka z Elbląga – Wioletta Piasecka. Spotkanie odbyło się 12 września 2006 r. Na imprezę przybyli uczniowie dwóch klas trzecich ze Szkoły Podstawowej nr 3 w Zamościu. Gdy dzieci wygodnie się usadowiły, na salę weszła w seledynowej, zwiewnej sukni, wróżka Wioletta. Strój oraz ujmujący sposób bycia naszego gościa szybko rozbroiły dzieci. Zapatrzone w zjawiskową postać śledziły każdy gest pisarki, wsłuchiwały się w każde jej słowo. Wioletta Piasecka na co dzień pracuje w firmie DROZD Centrum Techniki, gdzie pełni rolę dyrektora ekonomicznego. Jak sama twierdzi książki pisze w wolnych chwilach, czyli nocami. Zadebiutowała w 1999 r. *Zaczarowaną krainą bajek*, wydaną przez wydawnictwo *Quo Vadis*. Oprócz niej napisała 12 książek, które wydane zostały w serii *Baśnie Wioletty Piaseckiej*. Wszystkie ukazały się nakładem wydawnictwa DROZD. Podczas spotkania autorka z niezwykłą wprost szczerością wyznała, że nigdy nie marzyła, by zostać pisarką. Dzisiaj Wioletta Piasecka jest osobą znaną. Ma na koncie ponad 800 spotkań z czytelnikami. W trakcie spotkania pisarka-wróżka prezentowała kolejno swoje baśnie i bajki, opowiadając dzieciom o ich powstawaniu. Najdłużej zatrzymała się przy baśniowej biografii Andersena *W poszukiwaniu szczęścia*, która to książka powstała w siedem dni i siedem nocy. Materiał gromadzony był w ciągu pięciu lat, biografia duńskiego bajkopisarza była, bowiem tematem jej pracy magisterskiej. Pisarka ukończyła Wydział Historyczno-Filologiczny Uniwersytetu Gdańskiego, wybierając specjalizację z zakresu literatury dla dzieci i młodzieży. Po spotkaniu można było zakupić książki au-

torki oraz uzyskać autograf. Pamiątkowymi wpisami wypełniły się także piękne pamiętniki dziewczynek, przyniesione specjalnie na spotkanie. Dla naszej placówki była to okazja do uzupełnienia brakujących tytułów. Autorka podarowała bibliotece i szkole baśniowe plakaty od swojego wydawcy. Spotkanie filmowane było przez lokalną telewizję, której Pani Wioletta udzieliła wywiadu. Autorka przebywała w naszym regionie przez dwa dni. Swoje książki promowała również w Sitańcu, Grabowcu, Zwierzyńcu i Krasnobrodzie. Spotkała się także z dziećmi niepełnosprawnymi w Ośrodku Czytelnictwa Niepełnosprawnych.

W dniu 3 października 2006 r. młodzi zamościanie mieli okazję spotkać się z Ewą Nowak. Nawiązanie kontaktu z publicznością nie sprawiło pisarce żadnego problemu. Współpracuje ona na co dzień z redakcjami czasopism dla młodzieży, na łamach których udziela porad, odpowiada na listy, publikuje felietony. Jest znana czytelnikom *Victora Juniora*, *Victora Gimnazjalisty*, *Magazynu 13-tka*, także *Filipinki*. Z wykształcenia jest pedagogiem-terapeutą, stąd doskonale zna problemy młodzieży. Jak twierdzi nigdy nie bagatelizuje nawet najbłaższych problemów młodych ludzi, odpowiada na każdy list. Pani Ewa pisze też książki. Zadebiutowała niedawno, bo w 2002 r., powieścią *Wszystko, tylko nie mięta*, wydaną przez *Pracownię Słów*, dając tym samym początek warszawskiej serii rodzinnej. Potem przyszła kolej na *Diupę*, *Drugiego*, *Krzywe 10* oraz *Lawendę w chodakach*. Pisanie nigdy nie sprawiło jej problemów. Szkolne wypracowania zwykle kilkakrotnie przewyższały swoją objętością prace jej rówieśników. Stąd też dzisiaj może się pochwalić kilkunastoma tytułami. Ich edycją zajęło się wydawnictwo *Egmont*. Podczas spotkania pisarka prezentowała swoje książki, mówiąc o tym skąd czerpie pomysły na swoje powieści, w jaki sposób konstruuje fabułę utworu. Pisarka nie ukrywała, że zawarła w swoich utworach wiele wątków autobiograficznych, osobistych przeżyć i wspomnień z dzieciństwa. Uczniowie biorący udział w spotkaniu, a byli to gimnazjaliści z Zespołu Szkół Społecznych w Zamościu, niezwykle żywo brali udział w dialogu. Pytaniom z sali nie byłoby końca, gdyby nie fakt, że pisarka była umówiona na spotkanie z czytelnikami w Sitańcu i Grabowcu, z tego też względu musiała nas opuścić.

Kolejnym naszym gościem była Kalina Jerzykowska, osoba o niezwykle barwnym życiorysie i szerokich zainteresowaniach. Urodziła się w Krasnymstawie, ale swoje życie związała z Łodzią. Na tutejszym uniwersytecie ukończyła Wydział Polonistyki. Pracowała w szkole i w Domu Kultury. Była związana z łódzkim radiem oraz miejscowym oddziałem *Gazety Wyborczej*. Pełniła też funkcję dyrektora Estrady Łódzkiej. Ukochoła teatr dziecięcy. Od lat jest jurorką ogólnopolskich festiwali teatralnych i konkursów recytatorskich. Ma w swoim dorobku musicale, teksty piosenek, scenariusze teatralne. Książki dla dzieci wydaje zaledwie od kilku lat, ale może pochwalić się już sześcioma tytułami. Debiutowała w 2002 roku wierszowaną opowieścią z dziejów Polski *Mucha pod*

*Grunwaldem*. Ma też w swoim dorobku czarujący tomik wierszy *W moim ogrodzie mieszka czarodziej*, zbiór wierszyków uczących zasad ortografii *Kantor wymiany liter* oraz dwie książki zawierające scenariusze przedstawień dla teatrzyków szkolnych – *Teatralki* i *Skarb fabrykanta*. Jedną książkę napisała wspólnie z Wojciechem Karwackim. Jest to *13. skrytka*, opowiadająca o pasji czytania, o miłości do książek, którą autorzy próbują zaszczepić młodym czytelnikom. Na spotkanie z tą pisarką, które odbyło się w dniu 5 października 2006 r. zaprosiliśmy dwie klasy – klasę IV ze Szkoły Podstawowej nr 9 w Zamościu oraz klasę III ze Społecznej Szkoły Podstawowej w Zamościu. Obdarzona niezwykle ciepłym i talentem aktorskim pisarka natychmiast nawiązała kontakt z dziećmi. Spotkanie było bardzo żywołowe. Pani Kalina prezentację swoich książek przeplatała błyskawicznymi konkursami, recytacją swoich wierszy oraz ciekawostkami ze swojego barwnego życia. Dzieciaki zasypywały też autorkę pytaniami, na które cierpliwie i dowcipnie odpowiadała. Po zakończeniu spotkania rozpoczęło się istne szaleństwo zakupów. Na tę okazję sprowadziliśmy bowiem z wydawnictwa *Literatura* książki Pani Kaliny. Oczywiście każde dziecko chciało mieć własną książkę z autografem pisarki. Mimo ogromnej kolejki autorka każdemu dziecku wpisała do książeczki imienną dedykację. Na spotkanie przybyła dziennikarka z *Zamojskiej Telewizji Kablowej*, która z pisarką przeprowadziła krótki wywiad. Nieco spóźniona autorka udała się na kolejne spotkania. Tego samego dnia oczekiwały ją dzieci niepełnosprawne w Ośrodku Czytelnictwa Niepełnosprawnych oraz czytelnicy w Starym Zamościu.

Jako ostatnia z zamojską młodzieżą spotkała się Małgorzata Budzyńska. Spotkanie odbyło się w dniu 16 października 2006 r. W życiu Pani Małgorzaty nic nie wskazywało, że będzie pisarką. Z wykształcenia jest iberystką i od czasu do czasu zajmuje się tłumaczeniami. Książki zaczęła pisać podczas urlopu macierzyńskiego. Zajmując się dwójką dzieci wykreowała nieco postrzeloną bohaterkę – Alę Makotę, którą dziś znają niemal wszystkie nastolatki w Polsce. Ma ona nawet własną stronę internetową. Pierwsza *Ala* ukazała się drukiem w maju 2000 r., druga kilka miesięcy później. Notatnik Ali jest prostym opisem życia przeciętnej polskiej rodziny, zamieszkałej na warszawskim Bródnie. Autorka w treść książki wplata myśli, aforyzmy i cytaty, będące często podpowiedzią przy rozwiązywaniu problemów młodych ludzi. Do czerwca 2006 r. ukazało się sześć książek o Ali. Oprócz nich pisarka napisała powieść *Chłopakom, których kiedyś kochałam*, a także *Sekretnik, czyli kalendarz nastolatki*, który w tym roku ukazał się po raz trzeci. Jest to specjalny kalendarz zawierający podstrony, gdzie można zapisywać swoje wiersze, krótkie opowiadania. Zawiera też przydatne informacje, porady, horoskopy. W tym roku pisarka uzupełniła go o zabawne SMS-y, ciekawe graffiti oraz dowcipy. Wszystkie książki oraz kalendarz ukazały się nakładem wydawnictwa *Świat Książki*. Na spotkanie z Panią Małgorzatą zaprosiliśmy dwie klasy – klasę I z Gimnazjum nr 7 w Zamościu oraz klasę II

z Gimnazjum nr 6 w Zamościu. Autorka zaprezentowała młodej publiczności swoje książki, omawiając, w jaki sposób powstawały. Czytała też młodzieży wybrane przez siebie fragmenty. Z sali padały pytania, na które pisarka starała się wyczerpująco odpowiadać. Całą listę pytań przygotował zespół redakcyjny gazetki szkolnej, wydawanej w Gimnazjum nr 7. Dużą niespodzianką było przywiezienie do Zamościa i zaprezentowanie czytelnikom płyty z nagraniem piosenki o Ali Makocie. Płyta ta ma być dodatkiem do *Sekretnika 2007*. Młodzieży bardzo podobał się ten utwór. Nic dziwnego skoro w celu wyłonienia śpiewającej Ali, zorganizowany został casting, a w jury zasiadała Elżbieta Ząpendowska. Pisarka przyznała, że nie spodziewała się, że jej książki osiągną tak ogromne nakłady i staną się przebojami. Jak na autorkę takich bestsellerów Pani Małgorzata okazała się niezwykle skromną osobą.

Wszystkie pisarki, które zaprosiliśmy okazały się osobami skromnymi, ciepłymi, o ujmującym sposobie bycia. Szybko nawiązały kontakt z młodą publicznością, potrafiły wywołać spontaniczne reakcje, stworzyć klimat sprzyjający odbiorowi literatury. Entuzjastyczne reakcje dzieci i młodzieży skłaniają nas do wysnucia wniosków, że zorganizowane przez nas imprezy były udane i dostarczyły młodym ludziom wielu pozytywnych wrażeń.

My, bibliotekarze, zdaliśmy sobie sprawę, że zapotrzebowanie ze strony środowiska na wydarzenia literackie tej miary jest o wiele większe niż przypuszczaliśmy. Ta świadomość obliguje nas do podjęcia dalszych starań o zapewnienie naszym młodym czytelnikom częstszych i systematycznych kontaktów z twórcami literatury dla dzieci i młodzieży.

Joanna Kołtun

# Wojewódzki konkurs *Pamięć przeszłości* w bibliotekach powiatu zamojskiego

7 listopada 2006 r. w PiMBP w Zamościu odbyło się podsumowanie działań podjętych przez biblioteki publiczne powiatu zamojskiego w ramach wojewódzkiego programu *Pamięć przeszłości*. Podczas imprezy podsumowującej odbyło się spotkanie z zamojską poetką Renatą Choroś oraz rozstrzygnięcie konkursu powiatowego dla młodzieży *Stąd pochodzę*, realizowanego w ramach tego programu.

Założeniem ogłoszonego w ubiegłym roku przez WBP im. H. Łopacińskiego w Lublinie programu *Pamięć przeszłości* było upowszechnianie i promocja wiedzy o małych ojczyznach. Edukacja regionalna od wielu lat prowadzona jest przez biblioteki publiczne naszego powiatu, ale w 2006 r. stała się ona zadaniem priorytetowym.

Wszystkie biblioteki gminne i miejsko-gminne ogłosiły na terenie swojego działania założenia konkursu *Pamięć przeszłości*. Nie we wszystkich jednak gminach udało się w pełni zrealizować konkurs. Najaktywniej w realizację programu włączyły się biblioteki następujących gmin: Sitno, Radecznica, Łabunie, Sułów, Komarów Osada wraz z Filią w Zubowicach, Zamość z s. w Sitańcu i Filią w Kalinowicach, MGBP w Krasnobrodzie i w Szczebreszynie oraz PiMBP w Zamościu. Większość bibliotek uczestniczących w konkursie podjęła własne zadania w zakresie upowszechniania regionalizmu. Każda według swoich możliwości, pomysłów i zapotrzebowania środowiska lokalnego. Do realizacji podjętych przedsięwzięć zaangażowane zostały miejscowe samorządy, szkoły i organizacje działające na terenie gmin, m.in.: KGW, OSP, gminne ośrodki kultury, a także lokalni twórcy, którzy chętnie przyłączyli się do promowania wiedzy o własnym regionie.

Biblioteki przystępując do konkursu przyjęły własne programy popularyzacji regionalizmu w swoich placówkach. Gminna Biblioteka Publiczna w Łabuniach podjęła głównie działania wydawnicze i edukacyjne. GBP w Radeczniczy przy okazji zorganizowanej wystawy *Cudze chwalcie, swego nie znacie* skupiła wokół Biblioteki nie tylko miejscowych twórców, ale również całą społeczność lokalną. Dzięki nawiązanej współpracy zapowiedziano organizację następnych wystaw, prelekcji, warsztatów twórczych dla dzieci i innych form upowszechniania tego co należy ocalić od zapomnienia. W Sitnie ogłoszono konkurs na spisywanie wspomnień, który cieszył się dużym zainteresowaniem wśród mieszkańców gminy. W przyszłym roku przewidywana jest jego kontynuacja. Po rozstrzygnięciu konkursu na etapie gminnym najciekawsze prace zostały zebrane i opublikowane. Komarowska Biblioteka wraz z miejscowymi instytu-

cjami i samorządem uczestniczyła w organizacji plenerowych imprez rocznicowych, m.in. obchodów 86. rocznicy Bitwy pod Komarowem. Prowadzi też działalność wydawniczą, publikując zarówno dorobek miejscowych twórców, jak też foldery, informatory i inne publikacje okolicznościowe.

Wszystkie działania zgłoszone przez biblioteki poddane zostały wnikliwej ocenie powiatowej komisji konkursowej, która wyłoniła laureata i wytypowała do oceny wojewódzkiej GBP Łabuniach.

Biblioteka Publiczna Gminy Łabunie od kilku lat angażuje się w upowszechnianie wśród swojej społeczności lokalnej wiedzy o regionie. Gromadzi w swoich zbiorach wszystkie ukazujące się publikacje dotyczące gminy i najbliższej okolicy. W bieżącym roku do księgozbioru regionalnego przybyło 50 wol. Księgozbiór ten liczący 625 wol. został w br. uporządkowany. Na bieżąco uzupełniana jest też kartoteka regionalna zawierająca opisy wszelkich informacji dotyczących najbliższej okolicy. Zmieniono układ tej kartoteki oraz uporządkowano zgromadzone opisy. Prowadzona jest również kartoteka wycinków prasowych dotyczących gminy Łabunie.

GBP w Łabuniach podejmuje różne inicjatywy mające na celu zachowanie w pamięci społeczeństwa ważnych wydarzeń historycznych, ocalałych zabytków materialnych i niematerialnych. W 2006 r. sfotografowano wszystkie zachowane na terenie gminy krzyże i kapliczki przydrożne. Zgromadzony w ten sposób materiał będzie podstawą do wykorzystania w specjalnym wydawnictwie. Na podstawie książki Heleny Kubicy *Zagłada w KL Auschwitz Polaków wysiedlonych z Zamojszczyzny w latach 1942 – 1943* opracowano listę osób pochodzących z gminy Łabunie wysiedlonych w tym okresie. Biblioteka gromadzi też dokumenty ludzi żyjących i pracujących na terenie gminy, zabezpieczając je w ten sposób przed rozproszeniem. W br. podczas porządkowania pomieszczeń FB w Ruszowie odnaleziono dokumenty Mieczysława Lipeckiego – nauczyciela tamtejszej szkoły.

Niezwykle ważną formą upowszechniania regionalizmu w łabuńskiej bibliotece są wykłady dla młodzieży. W 2006 r. zorganizowano 7 wykładów z historią dr. Jackiem Feduszką, archeologiem Jerzym Kuśnierzem oraz historykiem sztuki Agnieszką Szykułą. W spotkaniach na temat *Powstanie styczniowe na Zamojszczyźnie, Wykopaliska archeologiczne na Zamojszczyźnie* oraz *Łabuńki w historii i tradycji* uczestniczyło 459 uczniów łabuńskich szkół.

Biblioteka w Łabuniach prowadzi najbardziej ożywioną w naszym powiecie działalność wydawniczą. W br. ukazała się trzecia publikacja z serii Biblioteczka Regionalisty pt. *Jan Kazimierz Szeptycki. Łabunie*. Opublikowano też 2 przyczynki do dziejów miejscowości gminy Łabunie: Ewy Banasiewicz-Szykuły *Znaleziska zabytków archeologicznych z Łabuń w powiecie zamojskim* oraz Agnieszki Szykuły *W sprawie płyty nagrobnej upamiętniającej wydarzenie powstania listopadowego na przedpolach twierdzy Zamość*. Wydano folder



*Brodzianki*, zapowiadający wydanie książkowe historii zespołu śpiewaczego przy KGW w Bródku oraz 2 foldery rocznicowe poświęcone pierwszej rocznicy śmierci Papieża Jana Pawła II i 215. rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 maja.

Biblioteka w Łabuniach jako jedyna instytucja kultury na terenie gminy zachowuje, pielęgnuje i upowszechnia wiedzę o regionie wśród wszystkich mieszkańców Łabuń i okolicznych miejscowości, a w szczególności wśród najmłodszych.

Do realizacji wojewódzkiego programu *Pamięć przeszłości* przystąpiła także Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Zamościu podejmując się jego upowszechnienia wśród bibliotek powiatu zamojskiego oraz udzielania wszelkiej potrzebnej pomocy przy realizacji zamierzonych zadań. W ramach programu ogłoszony został powiatowy konkurs o tematyce regionalnej *Stąd pochodzę*. Do oceny powiatowej młodzieży czytelnicy nadesłali 40 różnorodnych prac prezentujących walory swoich miejscowości. Zorganizowano ogólnopolski konkurs plastyczny o tematyce ekologicznej *By „szumy” nigdy nie przestały szumieć*. Na konkurs, którego celem była popularyzacja unikalnych walorów roztoczańskiej przyrody napłynęło 148 prac z całego kraju. Nagrodzono 28 autorów najciekawszych prac. Przedsięwzięciu towarzyszyło wydawnictwo pokonkursowe prezentujące prace laureatów oraz wystawa eksponująca najlepsze ilustracje.

W Bibliotece Powiatowej przygotowano i prezentowano kilka wystaw regionalnych, m.in.: *Stanisław Kostka Zamoyski (1775-1856) – mecenas sztuki i nauki, twórca Biblioteki Ordynacji Zamojskiej*, *Ekslibrisy grafików Zamojszczyzny*, *Zamość w literaturze*, *Dorobek twórców Zamojszczyzny*, *Zamość wczoraj i dziś na starej pocztówce i fotografii* Do niektórych wystaw wydano katalogi lub inne wydawnictwa informacyjne.

Jednym z większych przedsięwzięć była *Jesień literacka – lokalni twórcy* realizowana w październiku i listopadzie w zamojskich bibliotekach. W ramach imprezy odbyło się 20 spotkań czytelników z lokalnymi twórcami, historykami, ludźmi zasłużonymi dla naszego środowiska oraz wystawa i wydawnictwo prezentujące ich sylwetki. W spotkaniach uczestniczyło około dwóch tysięcy osób, w większości młodzież zamojskich szkół.

Realizacja niektórych przedsięwzięć możliwa była tylko dzięki wsparciu finansowemu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie.

Danuta Zwolińska

# Medal BIBLIOTHECA MAGNA PERENNISQUE dla Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Zamościu

19 maja 2006 roku miała miejsce uroczystość nadania Powiatowej i Miejskiej Bibliotece Publicznej w Zamościu imienia Stanisława Kostki Zamoyskiego. Wydarzenie to zainaugurowało obchody przypadającej w roku bieżącym 85. rocznicy powstania Biblioteki. Ważnym wydarzeniem tego dnia było przyznanie Bibliotece medalu *Bibliotheca Magna Perennisque*. Wręczenia medalu Krystynie Gruszce, dyrektorowi Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Zamościu, dokonała Elżbieta Stefańczyk, przewodnicząca Zarządu Głównego Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich.

Medal *Bibliotheca Magna Perennisque* jest honorowym wyróżnieniem ustanowionym 10 czerwca 1994 roku. Wyróżnienie to otrzymują instytucje, organizacje oraz firmy za wybitne dokonania lub całokształt działalności na rzecz rozwoju bibliotekarstwa polskiego i upowszechnianie książki w społeczeństwie polskim. Medal przyznawany jest również za szczególne zasługi dla bibliotekarskiej organizacji społecznej jaką jest Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich. Organem uprawnionym do nadawania tego wyróżnienia jest Prezydium Zarządu Głównego Stowarzyszenia Bibliotekarzy.

Przyznanie zaszczytnego medalu dla PiMBP w Zamościu jest wyrazem wielkiego szacunku i szczególnych podziękowań dla osiągnięć Biblioteki w dziedzinie popularyzacji czytelnictwa, a wraz z nim rozwoju kultury i wiedzy. Prestiżowe wyróżnienie stanowi także zachętą do dalszej pracy na polu krzewienia kultury narodowej.

Halina Zielińska

# Tekst literacki w procesie dydaktyczno-wychowawczym i terapii pedagogicznej

Jestem nauczycielem-bibliotekarzem w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Zamościu. Na lekcjach bibliotecznych wprowadzam elementy biblioterapii. Dzięki szkolnej bibliotece wiele wychowanków ma kontakt z książką, często pierwszy raz w życiu.

Ważnym zadaniem jest dobór odpowiednich tekstów, które spełniałyby wymienione zadania. Tekst często jest przetwarzany, a na jego podstawie przygotowuję krótkie inscenizacje. Ważną rolę odgrywa tu odpowiednie połączenie tekstu z muzyką.

W pracy z dziećmi niepełnosprawnymi duże znaczenie ma forma i czas pracy z tekstem. Trzeba nie tylko dobrać odpowiedni tekst, ale również znaleźć właściwą formę pracy z nim, a także sterować czasem mu poświęconym.

Tekst literacki jest wciąż podstawowym materiałem do nauczania, uczenia się języka polskiego, głównym źródłem zdobywania wiadomości i wywoływania różnego rodzaju przeżyć natury estetycznej, intelektualnej i społeczno-moralnej. Tekst literacki zawiera zawsze określoną treść, którą autor chce przekazać czytelnikowi, przemówić do jego uczuć i wyobraźni, wywołać określone nastroje, wzruszenia. W celu przekazania tej treści autor przemawia za pośrednictwem obrazu literackiego. Tworzywem obrazu jest język, a obrazowanie odbywa się za pomocą słowa. Może być ono realistyczne, przekształcające lub fantastyczne.

Umiejętne wiązanie tekstów z przeżyciami, doświadczeniami dziecka, zestawienie ich z ilustracjami sprawia, że stają się one atrakcyjne i nabierają większych walorów wychowawczych, kształcących i często są źródłem ekspresji słownej, muzycznej, plastycznej i ruchowej np. pantomima, inscenizacje. Użyte w tekstach bogate środki stylistyczne uwrażliwiają dziecko na piękno języka i rozwijają jego wyobraźnię. Praca z tekstem jest ściśle związana z procesem czytania, ponieważ podstawowym warunkiem skuteczności pracy dydaktyczno-wychowawczej z tekstem jest określony poziom umiejętności czytania.

O sposobie pracy z tekstem literackim, spośród wielu czynników, decydują dwa elementy:

- tekst – jego zawartość treściowa i szata słowno-graficzna,
- czytelnik – jego możliwości poznawcze, interpretacja tekstu, poziom umiejętności czytania.

Nauczyciel jest pośrednikiem w kontakcie tekst – dziecko, powinien więc stworzyć takie warunki pracy, aby przybliżyć dziecku utwór, zadziałać na wyobraźnię, pobudzić aktywność intelektualną, werbalną, sensoryczno-motoryczną, a przede wszystkim emocjonalną. Nauczyciel musi więc znać strukturę tekstu

literackiego i proces poznawania go przez dzieci. Ważne są tu elementy utworu, takie jak temat, czas i miejsce akcji, postacie utworu, główny bohater, cechy osobowościowe, zawartość uczuciowa, język utworu. Są to elementy mowy narracyjnej, które należy kształtować poczynając od wieku przedszkolnego. Po dokonaniu analizy opracowań metodycznych dotyczących pracy z tekstem można zaproponować ogólny model postępowania metodycznego przy opracowywaniu różnych rodzajów tekstów, przy czym należy wspomnieć o konieczności używania schematów.

Praca nad tekstem według opisywanego modelu powinna przebiegać w czterech etapach i odbywać się w cyklu strukturalnie powiązanych ze sobą zajęć.

Pierwszy etap to przygotowanie do czytania lub słuchania tekstu.

Drugi etap stanowić będzie ukierunkowane czytanie – odbiór tekstu.

Trzeci etap to analityczno-syntetyczne opracowywanie tekstu.

Ostatni, czwarty etap to wykorzystanie treści omawianych utworów do różnorodnej działalności dydaktyczno-wychowawczej uczniów.

Zrozumienie treści tekstu jest podstawowym celem czytania. Dla uczniów tekst jest zrozumiały wówczas, gdy czytane wyrazy i zdania pobudzają go do przypomnienia znanych wyobrażeń i pojęć, aktywizują jego wiedzę o podstawowych przedmiotach, faktach, zdarzeniach, zjawiskach i procesach, o ich cechach i właściwościach.

Do rozumienia tekstu przyczyniają się następujące rodzaje ćwiczeń w czytaniu: czytanie jednostkowe, zbiorowe, głośne, ciche, z podziałem na rolę, inscenizacje. Narastające stopniowo cele pracy z tekstem wymagają coraz bardziej złożonych sposobów pracy, które wywołują wszechstronną aktywność uczniów. W pracy tej znajdują zastosowanie wszystkie drogi uczenia się. Uczenie się przez przeżywanie, odkrywanie, przyswajanie i działanie. Ważnym elementem pracy z tekstem jest przygotowanie do odbioru tekstu. Przygotowanie to nie powinno wyczerpywać treści tekstu, lecz skupić uwagę dziecka, zaintrygować, pobudzić ośrodki skojarzeniowe, przygotować emocjonalnie i wywołać odpowiedni nastrój do odbioru tekstu.

Do ćwiczeń przygotowujących do odbioru tekstu zaliczamy:

- swobodne wypowiedzi dzieci, które porządkują i poszerzają wiadomości oraz zestawiają je z własnymi doświadczeniami,
- rozmowa kierowana, która ma uświadomić braki i umotywić konieczność ich uzupełnienia,
- omawianie obrazków tematycznych związanych z treścią tekstu celem pobudzenia wyobraźni, wywołania nastroju,
- wyjaśnienie niezrozumiałych wyrazów i związków frazeologicznych,
- opowiadanie nauczyciela lub nagranie magnetofonowe, które wprowadza dziecko w sytuację analogiczną lub różną, w celu pobudzenia ośrodków skojarzeniowych, wywołania chęci porównywania, różnicowania i wnioskowania,

- wycieczka – w celu bezpośredniego poznania przedmiotów, zjawisk, obiektów, sytuacji.

Przykłady pracy z tekstem literackim:

- wykorzystanie fragmentów książek mówionych (interpretacja wierszy w wykonaniu profesjonalistów),
- ogólnoszkolne konkursy recytatorskie,
- zajęcia wg opracowanego pakietu edukacyjnego pt. „Z wierszami Brzechwy, Gałczyńskiego, Tuwima lato się zaczyna”,
- czytanie literatury szwedzkiej przez przedstawicieli różnych zawodów,
- pisanie nowego zakończenia bajki,
- malowanie portretów bohaterów lektur itp.
- inscenizowanie czytanych tekstów,
- nadawanie tytułu opowiadaniom.

Czytanie książki pozwala poznać dzieło takim, jakim ono zostało stworzone. Czytający przeżywa wówczas wiele emocji, takich jak wzruszenie, radość, smutek, irytację. Może też identyfikować się z postacią bohatera, wzbogacając swój świat wewnętrzny, może być jej sympatykiem lub sędzią.

Biblioteka, posługując się książką, czasopiśmem lub innymi dokumentami bibliotecznymi w pracy z dziećmi niepełnosprawnymi pozytywnie modyfikuje ich stosunek do życia i nauki szkolnej.

Dzieci niepełnosprawne często mają problemy z werbalizacją, są jednak doskonałymi obserwatorami i doskonale wyczuwają prawdę lub fałsz. Współbrzmia z nastawieniem emocjonalnym oraz osobistym odniesieniem nauczyciela do przekazywanych treści i silnie się z nim identyfikują.

Efektywność pracy z tekstem zależy od świadomego i aktywnego udziału uczniów w procesie poznawania utworu literackiego. Należy także umożliwić dziecku identyfikowanie się z bohaterem literackim poprzez inscenizację, zabawę literacką, dramę. Wykorzystywanie treści omawianych utworów do różnorodnej działalności dydaktyczno-wychowawczej uczniów daje im największe możliwości ekspresji słownej, plastycznej i ruchowej.

Wszechstronne podejście do pracy z tekstem literackim rozwija zainteresowania uczniów, budzi chęć obcowania z książką, uczy twórczego czytania i analizowania tekstu.

Dobra współpraca całego grona pedagogicznego, duża życzliwość ze strony dyrekcji Ośrodka, zapewnia realizację postawionych celów rewalidacyjnych w możliwie najpełniejszy sposób.

Biblioteka szkolna służy realizacji zadań dydaktyczno-wychowawczych szkoły. Jest ogólnoszkolną pracownią, w której mogą być zaspokojone wielostronne potrzeby jej użytkowników. Jej zbiory służą zarówno dydaktyce, jak i rekreacji.

Biblioteka pełni funkcję kształcąco-wychowawczą, opiekuńczo-wychowawczą i kształcąco-rekreacyjną.

Nauczyciel-bibliotekarz, poprzez właściwie dobrany i opracowany księgozbiór oraz pracę dydaktyczno-wychowawczą, przyczynia się do rozwijania zainteresowań i zamiłowań czytelniczych uczniów. Zaznajamia czytelnika z podstawami pracy umysłowej, jest jego doradcą. W tej funkcji mieści się też działalność biblioterapeutyczna.

Bibliotekarz szkolny, który chciałby być także biblioterapeutą, posiadając ogólną wiedzę psychologiczno-pedagogiczną, musi:

- wnikliwie, lecz dyskretnie obserwować i poznawać swoich uczniów, aby mógł postawić diagnozę i zastosować odpowiednią terapię pedagogiczną;
- wybierając właściwy model działań biblioterapeutycznych, organizując w bibliotece dyskusje, dawać szansę wypowiedzi wszystkim uczniom i zachęcać do niej przede wszystkim tych, którzy mają słabe wyniki w nauce,
- tak kierować dyskusją, aby uczniowie nabierali zaufania we własne siły, możliwości i umiejętności posługiwania się słowem mówionym i tekstem literackim,
- poprzez odpowiednio dobrany program, adekwatny do sytuacji terapeutycznej i plan czytelniczy, powinien stymulować zainteresowania ucznia, wspierać jego osiągnięcia edukacyjne i umiejętności radzenia sobie z różnymi problemami,
- zwracać uwagę na sposób czytania i na stosunek czytelnika do czytanych książek (wiąże się to bowiem ze stanem psychofizycznym czytelnika i ze zmianami, jakie mogą w nim zachodzić w związku z chorobą lub zaburzeniami emocjonalnymi),
- wykorzystać każdą okazję do nawiązywania rozmów o charakterze wspierającym, a jeśli trzeba, to uciekać się do rozmów typowo terapeutycznych.

Zajęcia biblioterapeutyczne powinny odbywać się w bibliotece, w wyjątkowych sytuacjach można je prowadzić w innej sali przystosowanej do tego typu zajęć. Bardzo ważne jest zadbanie o zewnętrzne warunki towarzyszące procesowi czytania i uczestniczenia w zajęciach. Powinna to być sala w miarę wyciszona, z odpowiednim oświetleniem, wyposażona w wygodne fotele albo materace, na których w miarę potrzeby, będzie się można położyć. Wskazane jest, aby sala sprawiała wrażenie przytulnej.

W świadomości, niestety, jeszcze zbyt małej liczby osób książka jawi się jako materiał mogący wspierać proces leczenia, rehabilitacji czy terapii. Jest ona niewątpliwie źródłem wiedzy, pomaga w utrwalaniu informacji, aktywizuje proces myślenia i procesy poznawcze (pamięć, uwaga), kształtuje i usprawnia spostrzeganie i orientację w przestrzeni, wpływa na kształtowanie się wyobrażeń, dostarcza wzorów poprawnej pisowni, wzbogaca słownictwo, służy jako

materiał do ćwiczeń artykulacyjnych, słuchowych, oddechowych, grafomotorycznych.

Jeśli jednak chcemy, aby wybrana przez nas książka spełniała te wszystkie zadania, musimy zastanowić się nad tym, czy jest ona dostosowana do możliwości intelektualnych i fizycznych dziecka. Niestety, często się zdarza, że „tradycyjna” książka jest dla dzieci niepełnosprawnych intelektualnie zbyt trudna – za dużo w niej słów i treści niezrozumiałych, abstrakcyjnych pojęć dla dziecka, skomplikowana składnia, mała czcionka, gniotące się kartki, mało konkretne ilustracje.

Jedynym możliwym rozwiązaniem tego problemu staje się zatem znalezienie przez biblioterapeutę takich pozycji, które w pewnym sensie stanowiłyby materiały zastępcze czy, ujmując to inaczej, alternatywne w stosunku do tradycyjnych.

Do grupy materiałów alternatywnych można zaliczyć:

- książki łatwe w czytaniu – czyli takie propozycje wydawnicze, które odpowiadają ściśle określonym kryteriom:
  - sztywna oprawa, sztywne kartki, duża czcionka, odpowiedni odstęp pomiędzy literami, wyrazami i wersami, a także zdanie rozpoczęte od nowego wiersza,
  - język prosty, zrozumiały dla dziecka z obniżoną normą intelektualną, unikanie słów abstrakcyjnych,
  - treść oparta o realia życia dziecka,
  - konkretne, jednoznaczne, kolorowe ilustracje zamieszczone obok tekstu (najlepiej na sąsiedniej stronie).

Takie książki wydaje Ośrodek Czytelnictwa Chorych i Niepełnosprawnych w Toruniu. Nakładem tego wydawnictwa ukazało się wiele książek, które można wykorzystywać w pracy biblioterapeutycznej (np.: *W sklepie*, *W kościele*, *W bibliotece*, *Na ulicy*).

- książki – zabawki, czyli takie, które swym kształtem przypominają maskotki, klocki, różnego rodzaju figury do układania, ale są też wyposażone w prosty tekst lub taśmę magnetofonową z nagraniem bajką terapeutyczną,
- książki drukowane pismem Braille'a,
- książki „mówione” – nagrane na kasetach magnetofonowych,
- książki wydane tradycyjną metodą typograficzną, ale uzupełnione o taśmę magnetofonową, na której nagrano ten sam tekst,
- kasety magnetofonowe z różnymi efektami akustycznymi i odgłosami przyrody,
- kasety magnetofonowe muzyką uspokajającą lub aktywizującą,
- filmy na wideo,
- edukacyjne i terapeutyczne programy komputerowe.

Materiałem wspomagającym proces biblioterapii mogą być różne przedmioty, które kojarzą się uczestnikowi terapii z ważnymi dla niego wydarzeniami

i mogą wywołać u niego przeżycia istotne dla przebiegu procesu biblioterapeutycznego. Mogą to być np.: widokówki, maskotki, zabawki, zdjęcia itp.

Czytelnictwo i biblioterapia, w odniesieniu do dzieci niepełnosprawnych umysłowo rzadko są traktowane jako ważny, a przynajmniej równoprawny z innymi, kierunek rewalidacji. Wynika to z interpretacji charakterystyki psychologicznej osób upośledzonych umysłowo, gdzie akcentuje się przecież obniżoną sprawność intelektualną, będącą istotą tego upośledzenia.

Osoby z niepełnosprawnością intelektualną mają trudności w zakresie myślenia abstrakcyjnego, braki w myśleniu przyczynowo-skutkowym, upośledzoną pamięć logiczną, zawężony zakres zainteresowań poznawczych itd. Charakterystyka ta jest bez wątpienia prawdziwa, jednakże taka interpretacja pedagogiczna może budzić poważne zastrzeżenia. Widać w niej bowiem fatalistyczne, oparte na odrzuceniu dynamizmu rozwojowego, podejście do rewalidacji osób upośledzonych umysłowo. O. Lipkowski krytykując taką postawę nazwał ją pedagogiką ograniczenia. Spotykana jest ona często w praktyce pedagogicznej realizowanej po linii najmniejszego oporu; można ją zaobserwować w sytuacji, kiedy nauczyciel rezygnuje z wysiłku pomocy w przełamaniu trudności mniej zdolnego dziecka i stawia na dzieci zdolne, z którymi łatwiej się mu pracuje.

W przypadku trudności pedagoga specjalni (również biblioterapeuci) nie mają prawa powiedzieć dziecku: „Przychodzi Ci to trudno, więc zwalniam Cię z wysiłku, darujemy sobie”, lecz muszą razem podjąć trud sprostania zadaniu i pokonać wszelkie przeszkody. Trudności intelektualne – powinny być przedmiotem najwyższej troski pedagogów specjalnych, biblioterapeutów i rodziców.

Czytelnictwo i biblioterapia, to łatwe i proste, a zarazem skuteczne metody stymulujące rozwój intelektualny człowieka.

A. Niemczykowa tak pisze o dzieciach z niepełnosprawnością intelektualną: „Niesłuszny jest stereotyp dziecka upośledzonego umysłowo, a więc także odciętego od możliwości czytania. Czytanie dziecka upośledzonego jest inne niż w normie intelektualnej, ale istnieją metody aktywizowania czytelniczego tych dzieci i spełnia to ogromną rolę w przełamywaniu jego izolacji od świata. Dziecko upośledzone umysłowo chętnie słucha głośnego czytania, umie wybrać książkę, która go zainteresuje. Ma swoje ulubione pozycje, do których lubi wracać wielokrotnie; stwarzają mu one świat zastępczy z bohaterami, po których wie, czego się spodziewać, nie zagrażającymi nieprzewidzianymi, a bolesnymi reakcjami otoczenia naturalnego, okazującego mu nieraz wiele niezrozumiałej dla niego niechęci. Oczywiście książka ilustrowana daje dodatkowe wartości, ponieważ można do niej samodzielnie wracać i zyskuje się informacje o otaczającym świecie, podane w zrozumiałym sposób.”

Najważniejszą zasadą w pracy każdego biblioterapeuty jest indywidualizacja zajęć i właściwie dobrane metody pracy z każdym czytelnikiem. Wiele zajęć i programów terapeutycznych to zajęcia z grupą, ale w każdej grupie są przecież



dzieci o zróżnicowanym poziomie intelektualnym, potrzebujące różnych form pracy z książką.

Dla większości dzieci niepełnosprawnych intelektualnie, które mają problemy z czytaniem, bardzo ważna jest osobowość terapeuty. To musi być ktoś, kto jest autentycznym przyjacielem dzieci, ma „wielkie serce”, ciepły i serdeczny głos oraz mądrość, dzięki której potrafi dzieciom pomóc.

Poszczególne programy biblioterapeutyczne powinny się oprzeć na odpowiednio dobranej literaturze.

Monika Popielec

### *Literatura*

- Borecka J.: Biblioterapia. Teoria i praktyka. Poradnik. Warszawa 2001  
Czytanie i pisanie – nowy język dziecka. Praca zbiorowa pod red. Anny Brzezińskiej. Warszawa 1987  
Doman G.: Jak nauczyć małe dziecko czytać. Bydgoszcz 1992  
Gluton R., Clero C.: Twórcza aktywność dziecka. Warszawa 1985  
Kram J.: Zarys kultury żywego słowa. Warszawa 1988  
Lenartowska K., Świętek W.: Praca z tekstem w klasach I-III. Warszawa 1982  
Malmquist E.: Nauka czytania w szkole podstawowej. Warszawa 1982  
Minayko B.: Improwizacje w klasach I-III. Warszawa 1982  
Niemczykowa A.: Biblioteka i informacja w systemie edukacji. Warszawa 1983  
Rozwijanie aktywności twórczej uczniów klas początkowych. Praca zbiorowa pod red. Jerzego Kujawińskiego. Warszawa 1991  
Żuchowska W.: Oswajanie ze sztuką słowa. Początki edukacji literackiej. Warszawa 1992

# POMOCE METODYCZNE

## Stop pijanym kierowcom regulamin konkursu plastycznego

### **CELE:**

- przedstawienie problemów związanych z alkoholem
- propagowanie zdrowego trzeźwego życia
- przestrzeganie przed zagrożeniem jakie niesie picie alkoholu

### **WARUNKI UCZESTNICTWA:**

- w konkursie plastycznym mogą brać udział uczniowie klas I – VI szkół podstawowych miasta Zamościa
- warunkiem udziału w konkursie jest złożenie w Powiatowej i Miejskiej Bibliotece Publicznej lub najbliższej filii bibliotecznej miasta Zamościa samodzielnie wykonanej pracy plastycznej zgodnej z tematem konkursu
- prace konkursowe mogą być wykonane w dowolnej formie i dowolną techniką
- pracę należy zaopatrzyć w kartę zgłoszeniową, która powinna zawierać następujące informacje: imię i nazwisko autora pracy, adres zamieszkania, telefon, klasa, adres i telefon szkoły lub placówki oświatowo-wychowawczej

### **TERMINY:**

- termin składania prac konkursowych upływa 25 października
- ogłoszenie wyników i wręczenie nagród nastąpi podczas podsumowania konkursu, które odbędzie się w siedzibie Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Zamościu ul. Kamienna 20 w miesiącu grudniu (o dokładnym terminie uczestnicy zostaną powiadomieni telefonicznie lub listownie)

### **OCENA PRAC, NAGRODY:**

- oceny prac dokona jury powołane przez organizatora
- ocenie podlegać będzie pomysłowość pracy, walory artystyczne oraz czytelne przesłanie jakie niesie praca autora
- prace rozpatrywane będą w dwu kategoriach wiekowych:
  - I kategoria – kl. I – III
  - II kategoria – kl. IV – VI
- w każdej kategorii przewiduje się 3 nagrody, 5 wyróżnień oraz drobne upominki dla każdego uczestnika konkursu
- jury zastrzega sobie prawo do innego podziału nagród

## **POSTANOWIENIA OGÓLNE**

- w sprawach spornych wynikających z interpretacji regulaminu ostateczną decyzję podejmuje organizatorzy w porozumieniu z JURY
- prace nadesłane na konkurs przechodzą na własność organizatora

## **ORGANIZATOR**

Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Zamościu  
ul. Kamienna 20, tel. 084 62 711 54, 084 638 58 72

# Chroń się przed dramatem uzależnień

regulamin konkursu plastycznego

## Cele konkursu:

- uświadomienie dzieciom i młodzieży negatywnych skutków uzależnienia od alkoholu, papierosów, narkotyków
- propagowanie zdrowego stylu życia
- przeciwdziałanie uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży

## Zadania dla uczestników:

- przedstawienie w formie plastycznej sposobów uchronienia się przed dramatem uzależnień
- praca powinna być wykonana w formacie A 3, techniką dowolną (malarstwo, rysunek, grafika itd.)
- prace należy podpisać: imię, nazwisko, klasa, szkoła, telefon lub adres do korespondencji

## Założenia organizacyjne:

- konkurs przeznaczony dla uczniów zamojskich szkół podstawowych i gimnazjalnych
- prace zostaną ocenione i nagrodzone w trzech kategoriach wiekowych:
  - kl. I-III szkół podstawowych
  - kl. IV-VI szkół podstawowych
  - gimnazjum
- ogłoszenie wyników i rozdanie nagród odbędzie się w grudniu 2006 r.
- laureaci zostaną powiadomieni indywidualnie o terminie podsumowania konkursu
- prace przechodzą na własność organizatora

## Termin:

Prace należy składać w terminie do 15 listopada 2006 r. w siedzibie PiMBP w Zamościu przy ul. Kamiennej 20 lub w najbliższej filii bibliotecznej

## Nagrody:

- prace oceni komisja powołana przez organizatora
- ocenie podlegać będzie estetyka pracy, pomysłowość, artystyczne ujęcie tematu
- przewidziane są 3 nagrody w każdej kategorii wiekowej oraz nagrody pocieszenia dla wszystkich uczestników konkursu

## Organizator:

Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Zamościu,  
ul. Kamienna 20, tel. 084 62711 54

# Sprawny umysł przez całe życie bez nałogów

## regulamin konkursu plastycznego

### **Cele:**

- promowanie zdrowego stylu życia
- wskazanie uczestnikom na wartości zawarte w świecie bez nałogów
- doskonalenie umiejętności artystycznych

### **Zadania konkursowe:**

Organizator zaprasza do udziału dzieci i młodzież szkół podstawowych i gimnazjów miasta Zamościa.

Warunkiem uczestnictwa w konkursie jest złożenie w Powiatowej i Miejskiej Bibliotece Publicznej lub filii bibliotecznej pracy plastycznej zgodnej z tematem konkursu

- technikę i format pracy plastycznej wybiera uczestnik
- każdą pracę zaopatrzyć należy w metryczkę, która powinna zawierać: imię i nazwisko, adres, telefon uczestnika oraz klasę, adres i telefon szkoły lub placówki opiekuńczo-wychowawczej, do której uczęszcza biorący udział w konkursie

### **Terminy i ocena prac:**

- prace należy składać w terminie do 30 listopada w Powiatowej i Miejskiej Bibliotece Publicznej przy ul. Kamiennej 20 lub w filiach bibliotecznych na terenie miasta Zamościa
- powołana przez organizatora komisja wyłoni zwycięzców konkursu uwzględniając następujące kryteria w ocenie prac:
  - zgodność z tematyką konkursu
  - pomysłowość i walory artystyczne
  - wyrazistość przekazu

### **Nagrody:**

- nagrody przyznane zostaną w trzech kategoriach wiekowych:
  - I kategoria – kl. I – III szkoły podstawowej
  - II kategoria – kl. IV – VI szkoły podstawowej
  - III kategoria – klasy gimnazjum
- w każdej kategorii przewidziano 3 nagrody główne, wyróżnienia i upominki dla pozostałych uczestników
- ogłoszenie zwycięzców nastąpi podczas podsumowania konkursu, które odbędzie się w siedzibie Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Zamościu przy ul. Kamiennej 20 w miesiącu grudniu (o dokładnym terminie i godzinie imprezy zwycięzcy powiadomieni zostaną telefonicznie lub listownie)

***Postanowienia końcowe:***

- prace uczestników konkursu przechodzą na własność organizatora, który zastrzega sobie prawo ich bezpłatnego wykorzystania
- organizator udostępnia zainteresowanym bogatą literaturę dotyczącą tematyki konkursu
- wszelkie informacje dotyczące konkursu można otrzymać pod numerem tel. 084 639 67 99.

## Nabytki regionalne PiMBP im. Stanisława Kostki Zamoyskiego w Zamościu

1. **Adamczewski Jerzy**: Perły architektury drewnianej / Jerzy Adamczewski ; fot. Agnieszka i Włodek Bilińscy. – Katowice: „Videograf II”, [2004]. – 78 s. : il. kolor. ; 28 cm. – (Polska). – ISBN 83-7183-304-1
2. **Badania geograficzne w poznawaniu środowiska** / red. Zdzisław Michalczyk ; Polskie Towarzystwo Geograficzne. Oddział Lubelski ; Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej. – Lublin: Wydaw. UMCS, 2004. – 828 s. : mapy, rys., wykr. ; 24 cm. – Bibliogr. przy rozdz. – ISBN 83-227-2265-6
3. **Bereza Arkadiusz**: Sądownictwo pokojowe w guberni lubelskiej na tle Królestwa Polskiego (1876-1915) / Arkadiusz Bereza. – Lublin: Wydaw. Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2004. – 359 s. ; 24 cm. – Bibliogr. s. [347]-359. – ISBN 83-227-2276-1
4. **Bereza Arkadiusz**: Sądownictwo zamojskie od czasów Ordynacji po współczesność / Arkadiusz Bereza. – Zamość: Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna im. Jana Zamoyskiego cop., 2006. – 125 s. : il. ; 21 cm. – (Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej im. Jana Zamoyskiego z siedzibą w Zamościu. Sekcja Administracyjna, ISSN 1734-7114 ; vol. 4). – ISBN 83-913266-8-3
5. **Bibliografia Lubelszczyzny 1976-1980** / [oprac. zespół Zofia Albigowska i in.] ; pod. red. Teresy Zabielskiej i Bożeny Lech-Jabłońskiej ; Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. H. Łopacińskiego w Lublinie. – Lublin: WBP, 2004. – 633 [1] s. ; 24 cm. – ISBN 83-86361-55-7
6. **Bibliografia Lubelszczyzny 1981-1985** / [oprac. zespół Zofia Albigowska i in.] ; pod. red. Bożeny Lech-Jabłońskiej ; Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. H. Łopacińskiego w Lublinie. – Lublin: WBP, 2004. – 542 [1] s. ; 24 cm. – ISBN 83-86361-07-7
7. **Bibliografia Lubelszczyzny 2000** / [pod. red. Bożeny Lech-Jabłońskiej] ; Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. H. Łopacińskiego w Lublinie. – Lublin: WBP, 2005. – 484 s. ; 24 cm. – ISBN 83-86361-70-0
8. **Biłgoraj czyli Raj : rodzina Singerów i świat, którego już nie ma** / pod red. Moniki Adamczyk-Garbowskiej, Bogusława Wróblewskiego / [aut. Monika Adamczyk Garbowska et al.]. – Lublin: Wydaw. Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2005. – 284, [2] s., [12] s. tabl. : fot., pl., rys. ; 24 cm. – Tekst

- częśc. tł. z ang. Streszcz. ang. – Nazwy aut. na s. 281-284. – ISBN 83-227-2382-2  
Materiały konferencji pt. „Bracia Singerowie i świat, którego już nie ma”, zorganizowanej w dn. 23-25 maja 2003 r.
9. **Bondyra Wiesław**: Reprezentacja sejmowa Rusi Czerwonej w czasach saskich / Wiesław Bondyra. – Lublin: Wydaw. Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2005. – 229 s. ; 29 cm. – Bibliogr. s. [217]-229. – ISBN 83-227-2422-5
10. **Chmiel Stanisław**: Rola zasilania podziemnego i spływu powierzchniowego w kształtowaniu cech fizykochemicznych wód rzecznych Wyżyny Lubelskiej i Roztocza / Stanisław Chmiel. – Lublin: Wydaw. Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2005. – 82 s., [27] s. tabl. : mapy, tab., wyk. ; 24 cm. – (Badania Hydrograficzne w Poznawaniu Środowiska ; 7). – ISBN 83-227-2459-4
11. **Ciekliński Piotr**: Hymny na święta Panny Najświętszej / Piotr Ciekliński ; wprowadzenie i oprac. Ryszard Montusiewicz. – Lublin: Norbertinum, 2005. – 57 s. ; 22 cm – (Lubelska Biblioteka Staropolska, ISSN 1895-0876 ; 2). – ISBN 83-7222-239-8
12. **Czarnecka Bożena**: Przełomy rzeczne Roztocza jako modelowe obiekty w edukacji ekologicznej / Bożena Czarnecka. – Lublin: Wydaw. Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2002. – 231s., [60] s. tabl. kolor. : il., mapy ; 24 cm. – Tytuł równol.: River breaks of Roztocze as model objects in environmental education. – Bibliogr. s. 181-195. Indeksy. – ISBN 83-227-1874-8
13. **Czarnota Krzysztof**: Dla ciebie dziadku / Krzysztof Czarnota. – Horyszów Kolonia: Wydaw. Czartoria, 2005. – 232 s. : rys. ; 20 cm. – ISBN 83-923082-0-4
14. **Czechowicz Józef**: Poemat o mieście Lublinie / Józef Czechowicz. – Lublin: Wydaw. Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2004. – [38] s. : faks., fot. ; 29 cm. – ISBN 83-227-2065-3
15. **Czubara Krzysztof**: Powiat zamojski = the County of Zamość / Krzysztof Czubara ; tł. Małgorzata Linek ; fot. Jerzy Cabaj ; Starostwo Powiatowe w Zamościu. – Zamość: „Fotpress”, 2005. – 20 s. : fot. ; 30 cm. – Tekst równol. w jęz. ang. – ISBN 83-914455-6-9
16. **Dąbrowski Stanisław Jan**: 200 [Dwieście] lat Diecezji Lubelskiej w służbie Bogu, Ojczyźnie i Człowiekowi / Stanisław Jan Dąbrowski. – Lublin: Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, 2005. – 95 s. ; 24 cm. – ISBN 83-87414-97-2
17. **Derdziuk Eugeniusz**: Początki życia monastycznego w Europie ze szczególnym uwzględnieniem mnichów iroszkockich / Eugeniusz Derdziuk ; Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Zamościu. – Zamość: Centrum Badawczo-Szkoleniowe WSZiA, 2004. – 30 s. : 1 portr. kolor. ; 21 cm. – (Wykłady otwarte Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji w Zamościu ; 25). – Bibliogr. s. 27, 29-30. – ISBN 83-88367-68-4
18. **Długosz Leszek**: Na rynku usiąść w Kazimierzu... / Leszek Długosz. – Lublin: „L-Print”, 2004. – 44, [4] s. : il. ; 22 cm. + CD. – Płyta [CD] : digital, stereo. ; 12 cm. – ISBN 83-88711-74-1



19. **Draczyński** Waclaw: 5 [Piąty] Pułk Ułanów im. Zamoyskich : 27 XII 1830 – 18 IX 1831 / [Waclaw Draczyński] ; red. nauk. Eustachy Rakoczy. – Częstochowa: „Educator”, 2002. – 119 s. : il., mapy ; 22 cm. – Indeks. – ISBN 83-88896-60-1
20. **Dudziński** Paweł: Rytuał intuitywny : metoda artystyczna Teatru Performer / Paweł Dudziński. – Zamość: Stowarzyszenie Teatr Performer Instytut Sztuki Nowej, 2004. – 76 s. ; 21 cm. – Bibliogr. s. 76. – ISBN 83-919912-1-0
21. **Duławska** Maria: Bez parawanu : fraszki i aforyzmy / Maria Duławska. – Zamość: Nauczycielski Klub Literacki, 2005. – 110 s. ; 13 cm. – ISBN 83-913168-8-2
22. Dzieje gminy Radecznica / pod red. Reginy Smoter-Grzeszkiewicz. – Zamość: „Atylla”, 2006. – 168 s. ; 21 cm. – Bibliogr. s. 151-168
23. Encyklopedia : atrakcje turystyczne Polski / pod red. Moniki Karolczuk-Kędzierskiej. – Kraków : Wydaw. Kluszczyński, [2006]. – 334 s. : fot. kolor. ; 29 cm. – ISBN 83-7447-033-X
24. Edukacja regionalna w gimnazjum : Lubelszczyzna / pod red. Marianny Nowak. – Lublin: Wydaw. Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2003. – 148 s. : il., mapy ; 25 cm. – Bibliogr. – ISBN 83-227-2004-1
25. Encyklopedia Kresów / [aut. Andrzej Betlej i in.] ; słowo wstępne Stanisław Lem. – Kraków: Wydaw. Kluszczyński, [2004]. – 558 s. : il., fot., portr. ; 28 cm. – ISBN 83-89550-93-8
26. Europa Barbarica: ćwierć wieku archeologii w Maślomęczu / [red. nauk. Piotr Łuczkiwicz et al. ; aut. tekstu Alexandr Ajbabin et al.] ; Instytut Archeologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie ; Moesgrd Museum. – Lublin: Wydaw. UMCS, 2005. – 502 s. : fot. (w tym kolor.), mapy, rys., wykr. ; 31 cm. – (Monumenta Studia Gothica ; t. 4). – Nazwy aut. s. 497-499. – Tekst część. czes., ang., niem., ros., ukr. – Bibliogr. przy art. – ISBN 83-227-2374-1
27. Frampol i okolice : zarys dziejów 1918-1939 / praca zbiorowa pod red. Ryszarda Jasińskiego ; Towarzystwo Przyjaciół Frampola. T. 2. – Frampol: TPF ; Biłgoraj: „Helvetica”, 2005. – 360 s. : il., tab. ; 24 cm. – ISBN 83-922784-0-2 („Helvetica”)
28. Frampol i okolice : zarys dziejów do 1918 roku / praca zbiorowa pod red. Ryszarda Jasińskiego ; Towarzystwo Przyjaciół Frampola. T. 1. – Frampol: TPF ; Sandomierz: Wydaw. Diecezjalne, 2002. – 264 s., [12] s. tabl. kolor. : il., mapy ; 24 cm. – ISBN 83-7300-233-2 (Wydaw. Diecezjalne)
29. **Fudakowski** Jan: Ułańskie wspomnienia z roku 1920 / Jan Fudakowski ; do druku przygot. i wstępem poprzedził Bohdan Królikowski. – Lublin: TN-KUL cop., 2005. – 118, [1] s.: faks., fot., mapa, portr.; 22 cm. – (Źródła i Monografie / Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego ; 278). – Indeks. – ISBN 83-7306-231-9

30. *Ginące piękno* / red. Piotr Kondraciuk, Andrzej Urbański ; tł. na język angielski Joanna Paczos, na język ukraiński Andrzej Prawica ; wybór fotografii Jacek Serafinowicz, Krystyna Waseńczuk ; oprac. mapy Jerzy Kuśnierz. – Zamość: Muzeum Zamojskie, 2006. – 253 s. : fot. kolor., mapa ; 31 cm. – ISBN 83-915267-8-X
31. *Górska Aleksandra: Kresy : przewodnik* / Aleksandra Górska, [oraz Roman Marcinek, Piotr Jacek Jamski]. – Kraków: Wydaw. Kluszczyński, [2005]. – 272 s. : fot. (gł. kolor.), mapa ; 29 cm. – Indeks. – ISBN 83-7447-006-2
32. *Horbaczewski Robert: W blasku świec : opowieści tyszowieckie* / Robert Horbaczewski. – Lublin: El-Press, 2005. – 127 s. : fot. ; 23 cm. – Bibliogr. s. 123-126. – ISBN 83-86869-29-1
33. *Horodyski Bogdan: Biblioteka Ordynacji Zamojskiej w latach wojny* / Bogdan Horodyski ; [oprac., wstępem opatrzyła i do druku podała Hanna Łaskarzewska, przy współpr. Agnieszki Leszyńskiej]. – Warszawa: Biblioteka Narodowa, 2005. – 70, [1] s. : il. (w tym kolor.) ; 20 cm. – ISBN 83-7009-532-1
34. *Hwedyk Hubert: Koleje wąskotorowe Ordynacji Zamojskiej* / Hubert Hwedyk. – Zamość : „Atut” cop., 2000. – 71 s. : il., fot., mapy, rys., tab. ; 29 cm + [1] k. tabl. : mapy. – ISBN 83-89797-04-6
35. *Jabłońska Elżbieta: Biblioteka Kórnicka skarbnicą zbiorów Działyńskich i Zamojskich : ocena stanu zachowania starodruków i rękopisów z XIX/XX wieku : problemy konserwacji i restauracji* / Elżbieta Jabłońska. – Toruń: Wydaw. Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 2005. – 272 s. : faks., fot. kolor., rys., tab. ; 24 cm. – Bibliogr. s. 259-266. – Rozprawa. – ISBN 83-231-1874-4
36. *Jaroszyńska Wacław: Władysława Czachórskiego żywot i sprawy* / Wacław Jaroszyński. – Lublin: Wydaw. Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2004. – 179 s. : [24] s. tabl., [1] k. portr. ; 24 cm. – ISBN 83-227-2304-0
37. *Jawor Marek: Zamość miasto idealne = the ideal town* / [tekst, fotografie i koncepcja Marek Jawor ; tł. ang. Małgorzata Linek]. – Zamość: ATUT Biuro Promocji, 2006. – 103 s. : fot. kolor. ; 32 cm. – Tekst równol. ang. – Streszcz. niem., wł., hiszp., ukr., fr. – ISBN 83-89797-05-4
38. *Kaczmarek Hieronim: Kulturotwórcza funkcja klasztoru* / Hieronim Kaczmarek ; Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Zamościu. – Zamość: Centrum Badawczo-Szkoleniowe WSZiA, 2004. – 29 s. : 1 portr. kolor. ; 21 cm. – (Wykłady otwarte Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji w Zamościu ; 26). – Bibliogr. s. 26, 28-29. – ISBN 83-88367-69-2
39. *Kaczor Stanisław: Nadzieje i rozczarowania: wspomnienia z lat 1944-1948* / Stanisław Kaczor. – Warszawa ; Radom: Wydawnictwo Instytutu Technologii Eksploatacji - PIB, 2005. – 115 s. : il. ; 21 cm. – ISBN 83-7204-459-7
40. *Kaplica św. Rocha w Krasnobrodzie* / oprac. Stanisław Kryciński. – Warszawa : Wydaw. Stanisław Kryciński, 2004. – 1 mapa ; 47 x 31 złoż. 16 x 12 cm. – ISBN 83-85531-21-1

- 41. Kaproń Andrzej:** Francuzi w dziewiętnastowiecznym Lublinie / Andrzej Kaproń. – Lublin: „Polihymnia”, 2003. – 119 s. ; 21 cm. – Indeks. – ISBN 83-7270-202-0
- 42. Kędziora Andrzej:** Plan zbiorowy dóbr Ordynacji Zamojskiej z 1906 roku / oprac. Andrzej Kędziora, Wojciech Przegon. – Zamość: Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji. Centrum Badawczo-Szkoleniowe, cop., 2003. – 52 s. : il. kolor., mapy ; 30 cm. – ISBN 83-88367-84-6
- 43. Kielbasa Bohdan:** Dzieje Żółkiewki i okolic. Cz. 1 / Bohdan Kielbasa. – Żółkiewka: nakł. Regionalnego Towarzystwa Przyjaciół Żółkiewki; Lublin: przy udziale Wojewódzkiego Ośrodka Kultury, 2004. – 188 s. : faks., fot. (w tym kolor.), mapy, portr. ; 21 cm. – ISBN 83-89464-55-1 (WOK)
- 44. Knyt Agnieszka:** Rok 1920 : wojna Polski z Rosją bolszewicką / [wybór i oprac. Agnieszka Knyt ; tł. tekstu z jęz. ros. Agnieszka Knyt, Dorota Pazio]. – Warszawa: Ośrodek Karta Muzeum Historyczne m.st. Warszawy, 2005. – 220 s. : il. (w tym kolor.) ; 25 cm. – Bibliogr. s. 218-219. – ISBN 83-88288-42-3 (Ośrodek Karta)
- 45. Kokowski Andrzej:** Dwie bitwy o Kotlinę Hrubieszowską u schyłku starożytności / Andrzej Kokowski. – Zamość: Wydaw. Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej im. Jana Zamoyskiego, 2005. – 44 s. : fot. ; 21 cm. – (Wykład Inauguracyjny). – ISBN 83-913266-6-7
- 46. Kokowski Andrzej:** Zamojska archeologia jako element europejskiego dziedzictwa kulturowego / Andrzej Kokowski ; Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Zamościu. – Zamość: Centrum Badawczo-Szkoleniowe WSZiA, 2003. – 36 s. : il. ; 21 cm. – (Wykłady otwarte Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji w Zamościu ; 20). – ISBN 83-88367-52-8
- 47. Koprucki Albin:** Ziemiaństwo Lubelszczyzny i Podlasia w XIX i XX wieku : wybór prac z lat 1974-2005 wydany na jubileusz 75-lecia urodzin autora / Albin Koprucki. – Lublin ; Radzyń Podlaski: Stowarzyszenie Inicjatyw Lokalnych. Instytut Badawczy „Libra”, 2005. – 443 s. : il. kolor. ; 24 cm. – (Biblioteka Wschodniego Rocznika Humanistycznego). – Na okł. odmienna nazwa serii : Biblioteka Wschodniego Rocznika. – Bibliogr. s. 219. – ISBN 83-921446-4-3
- 48. Kowalczyk Irena:** Lublin – Stare Miasto / Irena Kowalczyk. – Lublin: „KAM”, 2005. – 129 s. : fax., fot., mapy ; 21 cm. – ISBN 83-912971-2-8
- 49. Kowalczyk Jerzy:** Kultura i ideologia Jana Zamoyskiego / Jerzy Kowalczyk. – Warszawa - Zamość : Instytut Sztuki Polskiej Akademii Nauk. – Zamość: Muzeum Zamoyskie, 2005. – 296 s. : il. (w tym kolor.) ; 24 cm. – Nota edytorska s. 198. – Indeksy. – ISBN 83-89101-41-6 (IS PAN)
- 50. Kruszyński Józef:** Stanisława Staszica kwestia żydowska / Józef Kruszyński. – Krzeszowice: „Ostoja”, 2003. – 41 s. ; 21 cm. – Edycja wg Lublin 1926. – ISBN 83-88020-29-3

51. Ku niepodległej : ścieżki polskie i francuskie 1795-1918 / pod. red. Małgorzaty Willaume. – Lublin: Wydaw. Marii Curie-Skłodowskiej, 2005. – 705 s., [1] k. tabl. kolor. : il. ; 25 cm. – Bibliogr. prac W. Ślaskowskiego za lata 1955-2005 s. 23-39. Indeks. – ISBN 83-227-2378-4  
Książka wydana z okazji 50-lecia pracy naukowej prof. Wiesława Ślaskowskiego
52. Kurzyna Marian: Pejzaże powiatu biłgorajskiego : uroki rzek = Scenery of the Biłgoraj district charms of the rivers / tekst Marian Kurzyna; fot. Bogdan Dąbrowski [et. al.]. – Bydgoszcz: Agencja Promocyjno-Wydawnicza Unigraf, 2004. – 72 s. : fot., mapa ; 25 cm. – Bibliogr. s. 72. – Tekst równol. pol. i ang. – ISBN 83-88474-64-2
53. Kuwałek Robert: Obóz zagłady w Bełżcu / Robert Kuwałek ; Muzeum Pamięci w Bełżcu. Oddział Państwowego Muzeum na Majdanku. – Lublin: Państwowe Muzeum na Majdanku, 2005. – 91 s. : il. (w tym kolor.) ; 24 cm. – Indeksy. – ISBN 83-916500-5-7
54. Kuźma Ewa: Życie kulturalne w KL Auschwitz / Ewa Kuźma. – Zamość: Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna im. Jana Zamoyskiego cop., 2006. – 197 s. : il. ; 24 cm. – (Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej im. Jana Zamoyskiego z siedzibą w Zamościu. Sekcja Humanistyczna, ISSN 1734-7114 ; Vol. 5). – Bibliogr. s. 183-197. – ISBN 83-913266-7-5 (WSH-E)
55. Lipiec Wiesław: Szlakiem skamieniałych drzew : ścieżki edukacyjne / tekst i zdjęcia Władysław Lipiec. – Zwierzyniec: Wydaw. „Lipiec”, 2005. – [8] s. : fot. ; 20 cm. – ISBN 83-89931-05-2
56. Lipka Cezary: Gloria victis / Cezary Lipka. – Warszawa: Cezary Lipka, 2005. – 44 s. ; 16 cm. – ISBN 83-7232-641-X
57. Lipski Zbigniew: Ryki : sięganie do korzeni / Zbigniew Lipski ; [Stowarzyszenie Regionalne „Małe Mazowsze”]. – Ryki: Stowarzyszenie Regionalne „Małe Mazowsze”, 2004. – 119 s., 12 kart. tabl. : fot., mapy ; 24 cm. – ISBN 83-908470-1-9
58. Łopuszański Piotr: Bolesław Leśmian : marzyciel nad przepaścią / Piotr Łopuszański. – Kraków: „Twój Styl”, 2006. – 442 [2] s. : faks., fot.; 22 cm. – Bibliogr. s. 397-[443]. – ISBN 83-7163-491-9
59. Łoś Piotr Szymon: Szkice do portretu ziemian polskich XX wieku / Piotr Szymon Łoś. – Warszawa: Wydaw. RYTM, 2005. – 725, [2] s. : fot. ; 25 cm. – ISBN 83-7399-135-2
60. Łukowski Feliks: Świat chałup, stodół i opłotków : wieś w obiektywie Feliksa Łukowskiego z Siemnic, pow. Tomaszów Lubelski : fotografie z lat 40. i 50. XX wieku. – Zamość : Muzeum Zamojskie, 2005. – 159, [1] s. : il. ; 30 cm. – ISBN 83-915267-4-7
61. Majdanek 1942 : księga zmarłych więźniów = the book of prisoner deaths / red. nauk. Janina Kiełboń, Krzysztof A. Tarkowski. – Lublin: Państwowe Muzeum na Majdanku : Wydaw. Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej,

2005. – 417, [3] s. : faks. ; 23 x 25 cm. – Indeksy. – ISBN 83-916500-4-9 (PMnM). – ISBN 83-227-2336-9 (UMCS)
- 62. Markiewicz Grażyna:** Zamość : bibliografia : 1997-2004 / oprac. Grażyna Markiewicz, współpr. Robert Urban. – Zamość: Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna Zamościu, 2005. – 56 s. ; 25 cm. – ISBN 83 908384-8-6
- 63. Matusiewicz Ryszard:** Żale nagrobne na śmierć Jana Kochanowskiego w Lublinie 22 sierpnia 1584 roku przez Sebastiana Klonowica, Andrzeja Trzecińskiego i innych autorów napisane i w 1585 roku razem wydane / wprowadzone i oprac. Ryszard Matusiewicz. – Lublin: Norbertinum ; Związek Literatów Polskich. Oddział, 2004. – 96, [4] s. ; 22 cm. – (Lubelska Biblioteka Staropolska ; t. 1). – ISBN 83-7222-196-0
- 64.** Na pograniczu kultur, języków i tradycji : prace ofiarowane profesorowi doktorowi Ryszardowi Szczygłowi w sześćdziesiątą rocznicę urodzin / pod red. Marka Mądziaka i Adama A. Witusika. – Lublin: Wydaw. Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2004. – 289 s. : [1] k. tabl. kolor., mapy, portr. ; 21 cm. – ISBN 83-227-2319-9
- 65.** Nadleśnictwo Józefów / Regionalna Dystrybucja lasów Państwowych w Lublinie. – Zwierzyniec: Wydaw. „Lipiec”, 2004. – 1 mapa : kolor., il. ; 52 x 41 cm, złoż. 20 x 13 cm. – Tekst. inf.
- 66. Nasiadka Marek:** Roztocze Zachodnie : przewodnik nie tylko dla turystów : Frampol, Goraj, Janów Lubelski, Kraśnik, Modliborzyce, Szczepleszyn, Turubin, Zwierzyniec i okolice / Marek Nasiadka. – Mielec: Wydaw. Naukowe, Turystyczne i Edukacyjne, 2005. – 272 s. : fot. kolor., mapy, rys. ; 21 cm. – Bibliogr. s. 167-168. Indeks. – ISBN 83-921070-1-2
- 67. Niedźwiedź Ewa:** Dzieje miejscowości gminy Miączyn – powiat zamojski / Ewa Niedźwiedź, Józef Niedźwiedź, Józef Siudak ; Urząd Gminy Miączyn, Regionalny Ośrodek Badań i Dokumentacji Zabytków w Lublinie. Oddział Krajowego Ośrodka Badań i Dokumentacji w Warszawie. – Miączyn ; Zamość: UG, 2005. – 112 s. : fot., mapa ; 30 cm. – (Dzieje Gmin Zamojszczyzny ; 3). – ISBN 83-906745-9-9
- 68. Niedźwiedź Ewa:** Dzieje miejscowości gminy Dołhobyczów – powiat zamojski / Ewa Niedźwiedź, Józef Niedźwiedź, Urszula Nowakowska ; Urząd Gminy Dołhobyczów, Regionalny Ośrodek Badań i Dokumentacji Zabytków w Lublinie. Oddział Krajowego Ośrodka Badań i Dokumentacji w Warszawie. – Dołhobyczów ; Zamość: UG, 2006. – 112 s. : fot.( w tym kolor.), mapa ; 30 cm. – (Dzieje Gmin Zamojszczyzny ; 4). – Bibliogr. s. 81-84. – ISBN 83-924118-2-X
- 69.** Oddział zbiorczy 27 Wołyńskiej Dywizji Piechoty AK na Zamojszczyźnie / wspomnienia Tadeusza Persza ps. „Głaz”, oprac. Franciszek Świstowski. – Chełm: Chełmskie Towarzystwo Regionalne, 2004. – 86 s. : mapy, rys. ; 21 cm. – Bibliogr. s. 59. – ISBN 83-921296-0-1

70. **Orłowski Artur**: Lublin w piórku / Artur Orłowski. – Sandomierz: Wydaw. Diecezjalne, 2001. – Teka (15, [1] s., [20] k. tabl. luz.) : il. ; 34 cm. – (Z Teki Artysty). – ISBN 83-7300-115-8
71. **Piskorz-Branekowa Elżbieta**: Polskie stroje ludowe / Elżbieta Piskorz-Branekowa. – [Wyd. 4]. – Warszawa: Sport i Turystyka - Muza SA, 2006. – 202, [2] s. : fot. kolor., mapa ; 24 cm. – (Ocalić od Zapomnienia). – Bibliogr. s. 202. – ISBN 83-7319-790-7
72. **Pogranicze polsko-ukraińskie : środowisko, społeczeństwo, gospodarka / red. nauk. Bogdan Kawałko i Andrzej Miszczuk ; zespół aut. Serhiej Fedoniuk et al.** – Zamość ; Lublin: Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji. Centrum Badawczo Szkoleniowe, 2005. – 332 s. : il. (gł. kolor.), fot., mapy, wykry., tab. ; 21 cm. – ISBN 83-88367-83-8
73. **Pomniki przyrody powiatu biłgorajskiego : przewodnik / Andrzej Czacharowski i in.** – Biłgoraj : „Helvetica”, 2005. – 94 s. : il. kolor., mapy ; 20 cm. – ISBN 83-922784-2-9
74. **Przyrodnicze uwarunkowania dynamiki obiegu wody i natężenia transportu fluwialnego w zlewni górnego Wieprza / red. Andrzej Świeca.** – Lublin: Wydaw. Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2004. – 232 s. : mapy (w tym kolor.), rys., wykry. ; 25 cm. – Bibliogr. s. 217-225. – ISBN 83-227-2323-7
75. **Radecznica : ośrodek życia religijnego i społeczno-kulturalnego / Roman Jusiak.** – Kalwaria Zebrzydowska: Calvarianum, 2006. – 226 s. : fot. kolor., mapka, tab. ; 24 cm. – ISBN 83-89432-48-X
76. **Rowerem po powiecie tomaszowskim : przewodnik przyrodniczo-krajoznawczy / tekst Robert Cymbała ; zdjęcia Jerzy Michalczuk ; oprac. graficzne Robert Kuźniarz.** – Biłgoraj: „Helvetica”, [2005]. – [18] s. fot., il., mapy ; 21 cm. – ISBN 83-922784-1-0
77. **Roztocze : środowisko przyrodnicze / pod red. Jana Buraczyńskiego ; [aut. rozdz. Jan Buraczyński et al.].** – Lublin: Wydaw. Lubelskie, 2002. – 341 [1] s., [10] k. tabl. złoż., [16] s. tabl. kolor. : il., mapy ; 24 cm. – ISBN 83-87399-10-8
78. **Siek Janusz**: 50 [Pięćdziesiąt] lat Koła Łowieckiego nr 20 w Biłgoraju / Janusz Siek. – Biłgoraj ; Rzeszów : Agencja Poligraficzno-Wydawnicza „Sandra”, 2004. – 186 s. : il., fot. (gł. kolor.), mapy, portr., tab. ; 24 cm. – ISBN 83-918339-5-X
79. **Stan i zmiany środowiska geograficznego wybranych regionów wschodniej Polski / red. Radosław Dobrowolski, Sławomir Terpiłowski ; Polskie Towarzystwo Geograficzne Oddział Lubelski ; Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej.** – Lublin: Wydaw. Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2004. – 327 s. : fot. kolor., mapy, pl., rys. ; 24 cm. – Bibliogr. przy rozdz. – ISBN 83-227-2266-4
80. **Staszic Stanisław**: Uwagi nad życiem Jana Zamoyskiego / Stanisław Staszic ; oprac. Stefan Czarnowski. – Wrocław: Zakład Narodowy im. Ossolińskich ;

- Warszawa: we współpracy z DE Agostini Polska cop., 2005. – LVII, 227, [2] s. 20 cm. – (Skarby Biblioteki Narodowej). – ISBN 83-04-04775-6, ISBN 83-7316-258-5 (kolekcja)
- 81. Szyszka Anna:** Stanisław Kostka Zamoyski (1775-1856) / Anna Szyszka. – Zamość : Anna Szyszka, 2005. – 131 s. : il. ; 20 cm. – ISBN 83-87687-53-7
- 82. The polish-ukrainian borderland : environment-society-economy / red. nauk.** Bogdan Kawałko i Andrzej Mieszczuk ; zespół aut. Serhiej Fedoniuk et al. ; tł. Jerzy Adamko, Jerzy Rywacki. – Zamość ; Lublin: Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji. Centrum Badawczo Szkoleniowe, 2005. – 332 s. : il. (gł. kolor.), fot., mapy, wykr., tab. ; 21 cm. + CD. – Tekst w jęz. ang. – ISBN 83-88367-83-8
- 83. Turski Stanisław:** Lubelszczyzna : najciekawsze obiekty przyrody / tekst i zdjęcia Stanisław Turski. – Lublin: PRO-INFO, 2006. – 63 s. : il. kolor. ; 16 cm. – ISBN 83-919327-8-8
- 84. Turski Stanisław:** Powiat tomaszowski : przewodnik krajoznawczo-turystyczny = sightseeing and nature guide / Stanisław Turski ; oprac. graf. Iliana Jaszak. – Lublin: „Pro-Info”, [2005]. – [14] s. : fot. ; 30 cm. – ISBN 83-919327-2-9
- 85. Tuszyńska Agata:** Singer : pejzaże pamięci / Agata Tuszyńska. – Warszawa: Warszawskie Wydawnictwo Literackie „Muza” SA, 2002. – 493 s. ; 24 cm. – (Piórko) – ISBN 83-7319-123-2
- 86. Tychowska Halina:** Barchaczów w pracy i piosence : wspomnienia z lat 1947-1997 / Halina Tychowska; Biblioteka Publiczna Gminy Łabunie. – Łabunie: UG Łabunie, 2005. – 44 s. : il. ; 21 cm. – (Biblioteczka Regionalisty). – ISBN 83-919973-5-9
- 87. Uroczystości odsłonięcia pomnika Jana Zamoyskiego w „Roku Zamościa” :** ogłoszonym dla uczczenia 400. rocznicy śmierci Założyciela i Fundatora Zamościa pod honorowym patronatem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej / Komitet Honorowy Obchodów Roku Zamościa 2005. – Zamość: Prezydent Miasta Zamościa, 2005. – [24 s.] : il., portr. ; 21 cm  
Wydawnictwo towarzyszące uroczystości odsłonięcia pomnika Jana Zamoyskiego w Zamościu.
- 88. Winiarz Adam:** Szkolnictwo Księstwa Warszawskiego i Królestwa Polskiego (1807-1831) / Adam Winiarz. – Lublin : Wydaw. Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2002. – 586 s. ; 24 cm. – Bibliogr. Indeksy. – ISBN 83-227-1800-4
- 89. Wójcikowski Włodzimierz:** Polesia czar : knieje i mszary, miasta i wioski : przewodnik po Polesiu zachodnim / Włodzimierz Wójcikowski. – Lublin: „Multico” ; Wydaw. Akademickie, 2005. – 592 s., [64] s. tabl. : fot., mapy ; 24 cm. – Bibliogr. s. 577-582. – Indeksy. – ISBN 83-920201-7
- 90. Wpływ działalności gospodarczej wielkich majątków ziemskich na stan współczesny dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego / pod red. Ewy**

- Skowronek. – Lublin: Wydaw. Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2005. – 181 s. : il., mapy, pl. ; 24 cm. – ISBN 83-227-2429-2
- Materiały z konferencji nauk. pt. „Zamoyscy w dziejach Polski, w kręgu polityki, gospodarki, prawa i kultury”, zorganizowanej w ramach Roku Zamościa.
- 91. Wrzesień Małgorzata:** Flora i zbiorowiska roślin naczyniowych terenów kolejowych zachodniej części Wyżyny Lubelskiej = Flora and Vascular Plants Communities of Railway Areas of the Western Part of the Lublin Upland / Małgorzata Wrzesień, Florian Świąś. – Lublin: Wydaw. Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2006. – 255 s., [12] s. tabl. : fot., rys., wykr. ; 30 cm. – Bibliogr. s. 144-148. Indeks. – Streszcz. ang. – ISBN 83-227-2499-3
- 92. Wspólna polityka rolna Unii Europejskiej i jej wpływ na region zamojski :** [materiały z konferencji naukowej, Zamość 25 listopada 2005 r. ; red. nauk. Aleksander Oleszko]. – Zamość: WSHE, 2005. – 226 s. : fot. kolor., rys. ; 24 cm. – (Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej im. Jana Zamoyskiego z siedzibą w Zamościu. Sekcja Administracyjna, ISSN 1734-7114 ; Vol. 1). – ISBN 83-913266-5-9 (WSH-E)
- 93. Zamoyscy, Zamość i Ordynacja Zamojska w badaniach końca XIX i XX wieku** [materiały z konferencji naukowej, Zamość, 2-3 grudnia 2004 r. / red. nauk. Ryszard Szczygieł]. – Zamość: Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna im. Jana Zamoyskiego cop., 2005. – 166 s. : fot. (w tym kolor.), rys. ; 23 cm. – (Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej im. Jana Zamoyskiego z siedzibą w Zamościu. Sekcja Humanistyczna, ISSN 1734-7114 ; Vol. 2). – ISBN 83-913266-3-2 (WSH-E)
- 94. Zieliński Konrad:** Jeszywas Chachmej Lublin : Uczelnia Mędrców Lublin / Konrad Zieliński, Nina Zielińska. – Lublin: Wydaw. Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2003. – 230, [2] s., [16] s. tabl. : il., faks., fot., portr. ; 25 cm. – Bibliogr. s. 199-208. Indeks. – ISBN 83-227-2091-2
- 95. Ziemia Lubelska : przewodnik /** Waldemar Żelazny [et al.]. – Lublin: Starostwo Powiatowe ; Lubelski Klub Książki, 2005. – 239 s. : fot., kolor., mapy ; 20 cm. – Indeksy. – ISBN 83-916515-9-2
- 96. Ziemiaństwo na Lubelszczyźnie. T. 2 : materiały sesji naukowej zorganizowanej w Muzeum Zamoyskich w Kozłówce, 22-24 maja 2002 / oprac. Róża Maliszewska. – Kozłówka: Muzeum Zamoyskich, 2003. – 640 s. : il., faks., mapy ; 24 cm. – Indeksy. – ISBN 83-912588-8-2**
- 97. Zin Wiktor:** Narodziny krajobrazu kulturowego / Wiktor Zin. – Rzeszów: Wydaw. Wyższej Szkoły Informatyki i Zarządzania, 2005. – 88 s. : il. ; 30 cm. + dysk optyczny (CD-ROM). – ISBN 83-87658-77-4
- 98. Życiński Józef:** Światło i błękit : paradoksy wierności / Józef Życiński. – Lublin: Wydaw. Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2006. – 141 s. ; 25 cm. – ISBN 83-227-2515-9



# KSIĄŻKI, KTÓRE WARTO KUPIĆ

## Książki, które warto kupić

**Bassett Richard: Arcyszpieg Hitlera. - Warszawa: Amber, 2006**

Szef niemieckiego wywiadu Wilhelm Canaris otoczony jest legendą człowieka rozdartego pomiędzy przysięgą wierności ojczyźnie a swoim sprzeciwem wobec nazistowskiego reżimu. Na podstawie archiwów niemieckich i brytyjskich Richard Bassett ujawnia nieznane fakty i stawia ważne pytania: czy Canaris spotkał się w końcu 1942 roku z pułkownikiem Stewartem Menziesem, szefem MI-6, by ustalić warunki zawarcia porozumienia między Niemcem a Wielką Brytanią. Ta książka rzuca światło na arcyszpiega Hitlera, który wypełniał rozkazy Fuhrera, a równocześnie torpedował jego plany.

**Buhl Marc: Raszida albo bieg do źródeł Nilu. - Warszawa: Jeden Świat, 2006**

*Raszida* to przypowieść o pragnieniach miłości. Bohaterem książki jest Ernst Mensen, który odziedziczył po ojcu „syndrom niecierpliwych nóg”. Marzeniem głównego bohatera było dotarcie do źródeł Nilu. Podróżował do Kopenhagi, Moskwy, pływał po egzotycznych morzach, przemierzył Europę. Biegał dla lorda Queensberry, barona von Wedemeyera. By odnaleźć samego siebie wyruszył do Egiptu, gdzie spotkał Raszidę, miłość swojego życia. Ukojenie znalazł nad Jeziorem Nassera, u źródeł Nilu.

**Butkiewicz Urszula: Mówka sówki do mrówki i innych bajek pół stówki. - Warszawa: Eremis, 2006**

Wesoła książeczka dla dzieci z ilustrowanymi wierszykami, w której zawarte są trudności ortograficzne i fonetyczne języka polskiego. W każdym utworze jest mnóstwo wyrazów z „ó”, „rz”, „h”, „ę”, „ą”. Bohaterami są zwierzęta, które rozbawią każdego, dlatego podobają się zarówno dzieciom jak i dorosłym. Wesołe historyjki pomogą w utrwaleniu pisowni trudnych wyrazów.

**Fowler John: Mag. - Poznań: Zysk i S-ka, 2006**

*Mag* to powieść, której bohater – młody Anglik Nicholas Urfe, przyjmuje posadę nauczyciela na greckiej wyspie, gdzie zaprzyjaźnia się z tutejszym milionerem. Przyjaźń wprowadza go w świat koszmaru. Styka się ze śmiercią, seksem, przemocą. Zaczyna walczyć o zdrowie psychiczne, a w końcu o życie. Akcję stanowi labirynt zdarzeń, zagadek i nieoczekiwanych zwrotów akcji.

**Frohlich Roland: Historia kościoła w datach : wybrane zagadnienia. - Kielce: Jedność, 2006**

Książka prezentuje dzieje Kościoła, w tym także dzieje Kościoła polskiego. Prezentowane opracowanie porządkuje wydarzenia według dat, koncentruje się na tematach, którym w literaturze poświęca się szczególną uwagę oraz na tych, które pojawiają się na lekcjach, wykładach czy egzaminach. Książkę można traktować jak leksykon, ułatwiający odszukanie konkretnej postaci, wydarzenia lub terminu. Jest także zaproszeniem do poszerzenia wiedzy na poszczególne tematy związane z historią Kościoła.

**Ilustrowany atlas historii Polski. - Warszawa: Demart, 2006**

Ilustrowany atlas historii Polski to przewodnik po ziemiach polskich od czasów prehistorycznych do dziejów współczesnych. Atlas opowiada dzieje kraju za pomocą map, tekstu i obrazu. Zagadnienia ułożone są w kolejności chronologicznej, pokazują panoramę życia politycznego, społecznego, kulturalnego i religijnego. Publikacja zawiera również indeks geograficzny i osobowy. Autorzy tekstów, map, tabel, wykresów i diagramów opierali się na najnowszych badaniach historycznych. Może służyć jako niezbędnik ucznia.

**Janion Maria: Kobiety i duch inności. - Warszawa: Sic!, 2006**

Drugie wydanie *Kobiet i ducha inności* ukazuje się z okazji przypadającego 24 grudnia 2006 roku jubileuszu 80-lecia urodzin Marii Janion.

Bohaterką książki jest kobieta, bytująca w kulturze na peryferiach, stłumiona, a nawet niema, która uzyskuje prawo głosu i daje wyraz swojej samoświadomości, burząc dotychczasowy system prawd i pewników kultury.

**Majewski Wojciech : Marek Grechuta : portret artysty. - Warszawa: Znak, 2006**

Książka Wojciecha Majewskiego to biografia niedawno zmarłego artysty. Doświadczenie autora oraz rozmowy z Markiem Grechutą sprawiły, że powstał niezwykle ciekawy przewodnik po twórczości artysty.

O współpracy z muzykiem opowiadają: Jan Kanty Pawluśkiewicz, Krystyna Janda czy Grzegorz Turnau. Całość uzupełniają fotografie i płyta koncertowa z występów na festiwalach w Krakowie i Opolu.

**Miłosz Czesław: Wiersze ostatnie. - Kraków: Znak, 2006**

*Wiersze ostatnie* trafiają do czytelników przeszło dwa lata po śmierci Czesława Miłosza i zawierają utwory poetyckie powstałe w ostatnim okresie życia, a niektóre dosłownie w ostatnich miesiącach i tygodniach. Powracamy do wspomnień z dzieciństwa i wileńskiej młodości, znajdujemy portrety krewnych i przyjaciół,

wiersze o tajemnicach profesji poety. Są tu przejmujące osobiste wyznania dotyczące zmagania się ze starością oraz wiersze sięgające po autoironię i groteskę.

**Nicholl Charles: Leonardo da Vinci : lot wyobraźni. - Warszawa: Wyd. W.A.B., 2006**

Charles Nicholl w biografii Leonarda da Vinci napisał o jego losach począwszy od narodzin w Toskanii, poprzez naukę we florenckim warsztacie Verrocchia, pracę dla największych magnatów renesansowej Italii: Medyceuszy, Sforzów i Borgów, znajomość z Michałem Aniołem i Piccolo Machiavellim, aż po schyłek życia w zamku króla Franciszka I nad Loarą. Pisz o otoczeniu Leonarda: obyczajach, prawach, ubiorach, zabawach, smakach i zapachach jego epoki. Analizuje powstanie niektórych dzieł np. *Mony Lisy*, *Damy z gronostajem*. Autor ukazuje człowieka obdarzonego niezwykłym umysłem, a jednak ograniczonego powinnościami artystę, który dążył do twórczej swobody.

**Pham John-Peter: Następcy Świętego Piotra : kulisy śmierci i wyborów papieży. - Poznań: Zysk i S-ka, 2005**

John-Peter Pham, który spędził sporo czasu za murami Watykanu jako dyplomata, wprowadza nas tam gdzie wstęp jest wzbroniony. Opisuje wybory następcy świętego Piotra. Pisz nie tylko o samej ceremonii, ale również o sekretach konklawe, które nie były nam dotąd znane. W ostatniej części autor charakteryzuje frakcje zakulisowych rozgrywek w aktualnym Kolegium Kardynalskim oraz kandydatów na następcę Jana Pawła II, by na koniec poruszyć kwestie, z którymi będzie musiał borykać się nowy Biskup Rzymu.

**Spohrer Kate E.: Pomóż dziecku z... ADHD. - Warszawa : Liber, 2006**

Książka ta jest zbiorem porad i materiałów do wykorzystania w pracy z dziećmi cierpiącymi na zespół nadpobudliwości psychoruchowej lub przejawiającymi objawy podobnego zachowania. Dostarcza pomysłów, dzięki którym pomagamy dziecku poznawać swoją osobowość i sposób myślenia. Materiały zawarte w książce są proste do wykorzystania i z łatwością można je dostosować do potrzeb poszczególnych uczniów. Autorka podkreśla fakt, że nadpobudliwość to nie choroba, ale dar. Ludzie z ADHD, jeśli tylko mają zapewnione warunki do rozwoju i nauki, często wyrastają na produktywnych i nowatorskich członków naszego społeczeństwa.

**St. John Patricia: Tęczowy ogród. - Warszawa: Oficyna Wyd. „Vacatio”, 2005**

Tematem kolejnej książki Patricii St. John, jest Elanie, która z powodów rodzinnych zmuszona jest wyjechać z Londynu na wieś. Przez rok będzie mieszkać u obcych ludzi, co jest dla niej prawdziwą tragedią. Nieoczekiwanie jej życie

odmienia się. Poznaje wartości, o istnieniu których nie miała pojęcia. Odkrywa czym jest przyjaźń. Książka ukazuje jak może nastąpić przemiana chłodnego, samolubnego i rozkapryzonego dziecka w ciepłą, pełną miłości i serdeczności dziewczynkę. Co jest przyczyną takiej zmiany? Tego dowiemy się czytając książkę pisarki uwielbianej przez dzieci całego świata.

**Strauss J. Claudia: Pokonać depresję : proste metody podtrzymywania relacji z osobą cierpiącą na depresję. - Warszawa: Dom Wydawniczy Bellona, 2006**

Claudia Strauss w swojej książce pisze o depresji w sposób rzeczowy i rozsądny, dzieląc się swoją wiedzą z czytelnikami. Depresja może wywołać spustoszenie w każdym obszarze życia chorego. Kładzie się cieniem na życie jego bliskich, doprowadzając do poczucia bezsilności i frustracji. Nie istnieje na nią lek, ale dzięki naukowym osiągnięciom w dzisiejszych czasach wiemy o depresji dużo więcej. Autorka podkreśla, że walka z depresją jest oparta na współpracy, która przynosi więcej korzyści, jeśli włączają się do niej rodzina i przyjaciele. Słowa Claudii Strauss są kierowane do tych, którzy chcą pomóc, ale nie wiedzą jak.

**Squires G., McKeown S.: Pomóż dziecku z dysleksją. - Warszawa: Liber, 2006**

Książka ta mówi o problemach w czytaniu, pisaniu czy ortografii wśród uczniów. Dostarcza nauczycielom i uczniom potrzebnych materiałów do ćwiczeń. Jeden z działów poświęcony jest ośmieleniu dzieci, by były samodzielnymi uczniami. Autorzy kładą szczególny nacisk na wsparcie dzieci w dążeniu do samodzielności.

**Szczepkowska Joanna: Jak wyprostować koło? - Kraków: Wyd. Literackie, 2006**

Autorka w trzecim zbiorze felietonów opisuje obraz świata, jaki umyka nam, kiedy biegniemy przed siebie, nie mając czasu się zatrzymać. Książka ta powstała dzięki szczególnej uwadze z jaką aktorka patrzy na świat, ludzi: ważna jest dobroć, tolerancja, wrażliwość. Szczepkowska utrwala to wszystko na papierze i uświadamia ile rzeczy w codziennym pośpiechu przegapiliśmy.

**Weigel George: Boży wybór : papież Benedykt XVI i przyszłość Kościoła katolickiego. - Kraków: Znak, 2006**

Książka autora biografii Jana Pawła II – to frapujący, łączący elementy kronikarstwa, biografii, analizy i prognozy obraz sytuacji Kościoła po wyborze nowego papieża. Weigel rozpoczyna od podsumowania poprzedniego pontyfikatu. Następnie na podstawie wywiadów z kardynałami - elektorami i przedstawicielami Kurii Rzymskiej – opisuje przebieg konklawe i przedstawia portret Bene-

dykta XVI, by w ostatnich rozdziałach zakreślić wizję Kościoła pod rządami nowego papieża. Autor wysuwa własne sugestie dotyczące reform w Kościele. Píše, jak lepiej dbać o święte życie księży i biskupów, jaki sens ma udział Kościoła w polityce.

**Weinberger Lauren: Diabeł ubiera się u Prady. - Warszawa: Albatros, 2006**

Andrea Sachs, dziewczyna z małego miasteczka, wyjeżdża do Nowego Jorku w poszukiwaniu pracy. Zdobywa posadę u Mirandy Priestley, która jest redaktorką naczelną pisma zajmującego się modą. Andrea jest bardzo zadowolona z nowej pracy, ale nie spodziewa się, że szefowa jest „z piekła rodem”. Przekonuje się szybko, że Miranda traktuje pracowników jak służących, wymaga całkowitej dyspozycyjności, nie uznaje sprzeciwu. Dziewczyna żyje w stresie, musi jednak przetrwać rok, a wtedy otworzą się przed nią drzwi do dalszej kariery w dowolnie wybranej gazecie.

Iwona Pocięcha

# TO WARTO WIEDZIEĆ

## Literacki Nobel dla pisarza z Turcji

Orhan Pamuk, pochodzący z Turcji pisarz, otrzymał literacką nagrodę Nobla. Jest on jednym z najwybitniejszych pisarzy europejskich, zdobywcą wielu nagród literackich, m.in. IMPAC. Nagrodzono pisarza, który „w poszukiwaniu melancholijnej duszy swojego rodzinnego miasta odkrył nowe symbole zderzenia i przenikania się kultur” – jak napisała Szwedzka Akademia Królewska w uzasadnieniu werdyktu.

Książki Pamuka wydano dotąd w 40 krajach i przetłumaczono na ponad 30 języków na całym świecie. W tym roku ukazała się jego pierwsza książka przełożona na język polski - *Śnieg* (Wydawnictwo Literackie). Sam pisarz w wywiadach określa ją jako „pierwszą i ostatnią powieść polityczną, jaką napisał”. Impulsem do napisania *Śniegu* stało się pogorszenie stosunków między muzułmańskim Wschodem a Zachodem. Powieść uważana jest za próbę dotarcia do korzeni współczesnego terroryzmu. Pamuk zresztą od dawna uchodzi za pisarza przekładającego tajemnice kultury Wschodu na język kultury Zachodu.

Tegoroczny noblista urodził się w zamożnej tureckiej rodzinie w Stambule 7 czerwca 1952 roku. W młodości kształcił się na malarza. Ukończył American Robert College w Istambule, a następnie studiował architekturę na tamtejszej politechnice, jednak po trzech latach porzucił ją jak i ambicje zostania artystą lub architektem. W 1977 r. ukończył dziennikarstwo na stambulskim uniwersytecie, lecz nigdy nie pracował jako dziennikarz. Lata 1985-1988 spędził na stypendium w Stanach Zjednoczonych (Uniwersytet Columbia, Uniwersytet Iowa). Regularnie zaczął pisać w 1974 r. Pierwsza jego powieść *Karanlık ve Işık* (*Darkness and Light*), opowiadająca historię trzech pokoleń bogatej rodziny mieszkającej w dzielnicy Stambułu, w której wychował się sam Orhan Pamuk, została nagrodzona w konkursie literackim Milliyet Press Novel Contest w 1979 r. Trzy lata później opublikowano ją pod tytułem *Cevdet Bey ve Oğulları* (*Mr. Cevdet and His Sons*). W 1983 r. przyznano jej nagrodę im. Orhana Kemala. To początek kariery pisarskiej Orhana Pamuka w kraju i za granicą.

Sławę przyniosły mu powieści historyczne: *Biały Zamek* (z wieloma wątkami polskimi), *Nazywam się Czerwień* oraz współczesna, polityczna – *Śnieg*. Za sensacyjno-kryminalną fabułą *Śniegu* kryje się próba dotarcia do źródeł współczesnego terroryzmu. Impulsem do napisania książki stało się pogorszenie stosunków między Wschodem a Zachodem po atakach na WTC. Młody poeta, Ka wraca po 12 latach emigracji w Niemczech do ojczystej Turcji na pogrzeb matki. W małym anatolijskim miasteczku Kars podejmuje próbę odzyskania mł-

dzieńczej miłości, a przy okazji pisze artykuł na temat serii tajemniczych samobójstw wśród młodych dziewcząt, którym zakazano noszenia muzułmańskich chust. Prowadząc swe dziennikarskie śledztwo Ka poznaje miejscowe władze, rozmawia ze studentami, kandydatem na burmistrza w nadchodzących wyborach, sufickim szejkiem, pierwszym islamskim pisarzem science fiction i terrorystą. Nawiedzająca nagle okolicę potężna zamieć śnieżna na kilka dni odcina miasteczko od reszty świata. Kars staje się widownią bardzo współczesnego i tragicznego w skutkach konfliktu politycznego, w który zaangażowane są miejscowe świeckie władze, wyznawcy islamu i Kurdowie.

W swojej ojczyźnie uchodzi Pamuk za postać kontrowersyjną. Kilka lat temu odważył się na forum międzynarodowym poruszyć temat tabu dla tureckich mediów - rzeź Ormian, którą współcześni historycy uważają za pierwsze ludobójstwo XX wieku. Pisarzowi wytoczono proces za „obrazę narodu tureckiego”.

W przyszłym roku w Polsce ma się ukazać kolejna książka tegorocznego noblisty – *Nazywam się Czerwień*, a w 2008 – *Nowe życie*.

Halina Biniek



## Nike 2006 dla Doroty Masłowskiej

Laureatką nagrody literackiej Nike 2006 została Dorota Masłowska, autorka powieści *Paw królowej*. W finale tegorocznej Nike znalazły się cztery powieści, m.in. *Wszystkie języki świata* Zbigniewa Mentzla (Znak), *Warunek* Eustachego Ryłskiego (Świat Książki) oraz *Lubiewo* Michała Witkowskiego (Korporacja HA!art). Pozostałe nominowane tytuły to dwa zbiory wierszy: *Dwukropek* Wisławy Szymborskiej (a5) i *Ta chmura powraca* Piotra Matywieckiego, a także tom esejów Mariusza Wilka pt. *Wołoka* (Wydawnictwo Literackie).

„Już debiut powieściowy Doroty Masłowskiej, czyli *Wojna polsko-ruska pod flagą białą-czerwoną* był książką wybitną, znalazł się zresztą w finale nagrody literackiej Nike. Książka została okrzyknięta pierwszą „polską powieścią dresiarzką”, a dzięki pozytywnym recenzjom Jerzego Pilcha z *Polityki* do końca 2002 r. sprzedano ją w 50 tys. egzemplarzach (do dziś 120 tys. egz.). Swoimi rysunkami *Wojnę* przyozdobił Krzysztof Ostrowski – rysownik komiksów, grafik, wokalista zespołu Cool Kids Of Death. Drugą powieścią Dorota Masłowska potwierdziła swoją pozycję, więcej - nawet ją umocniła” – powiedział Bereza.

*Paw królowej*, jej druga powieść, została opublikowana w roku 2005 przez wydawnictwo Lampa i Iskra Boża. Jednym z głównych tematów powieści jest świat współczesnych mediów, tandetne sensacje, jednodniowa sława. Powieść nawiązuje do utworów hip-hopowych nie tylko rytmem i stosowaniem przez autorkę częstochowskich rymów, ale też postawą kontestacji wobec świata. W *Pawiu królowej* Masłowska drwi ze wszystkiego, ale także z samej siebie. Umieściła w powieści swoje alter ego – pisarkę, która „już nigdy nie napisała żadnej książki”, chodzi po domu ciągnąc za sobą „odwłok odkurzacza” i rozmyśla o minionej popularności i sławie.

Dorota Masłowska urodziła się 3 lipca 1983 roku w Wejherowie (woj. pomorskie). W wieku 16 lat otrzymała I nagrodę czasopisma *Twój Styl* w konkursie „Dzienniki Polek 2000” za cykl opowiadań *Mięśnie skrzydeł*. Przewodniczący jury konkursu Tomasz Jastrun nazwał ją wtedy „wielkim talentem”. Oprócz prozy pisze także wiersze – była laureatką konkursu poetyckiego „Złote Pióro Sopotu” w 2002 roku. Finalistka Olimpiady Polonistycznej. W tymże roku wydała książkę *Wojna polsko-ruska pod flagą biało-czerwoną*. W 2003 r. otrzymała paszport *Polityki* w kategorii literatura za „oryginalne spojrzenie na polską rzeczywistość oraz twórcze wykorzystanie języka pospolitego”. W tym samym roku została nominowana do Nagrody Pegaza oraz do prestiżowej nagrody Nike. Głównej nagrody nie zdobyła, ale została wyróżniona nagrodą publiczności, zdobywając 35% głosów (pobiła tym samym Wisławę Szymborską, która otrzymała 19% głosów oraz Czesława Miłosza – 10%). 6 października 2003 r. w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku miała miejsce premiera sztuki napisanej na podstawie *Wojny polsko-ruskiej...* Spektakl wyreżyserowała Agnieszka Lipiec-Wróblewska, a Silnego zagrał Eryk Lubos.

Studiowała krótko psychologię na Uniwersytecie Gdańskim, obecnie mieszka w Warszawie, gdzie podjęła studia kulturoznawcze na Uniwersytecie Warszawskim. Masłowska przez jakiś czas pisała felietony w tygodniku *Przekrój* pt. *Dziennik z krainy pazłotka*. Napisała kilka recenzji książek dla *Wysokich Obcasów* (dodatek do *Gazety Wyborczej*) w rubryce Hit Kit. Obecnie współpracuje z magazynem *Lampa*.

Pod ukazaniu się debiutanckiej książki Masłowskiej 19-letnią autorkę okrzyknięto „cudownym dzieckiem młodej polskiej prozy”. Powieść podzieliła krytyków i czytelników – jedni oburzali się i twierdzili, że autorka zniekształca i zabija język, drudzy zaś chwalili ją za doskonały słuch językowy i twórcze jego wykorzystanie. Wykreowana w utworze wizja rzeczywistości, widzianej z perspektywy „dresiarza”, była pierwszym tego rodzaju obrazem w historii polskiej literatury. Sama autorka przyznała: „Zrobiłam sztukę z czegoś, z czego pozornie sztuki zrobić się nie da. Z najbardziej wstydlivej warstwy rzeczywistości. Z czegoś żenującego, odgradzonego od sztuki.” Jak dotąd *Wojna polsko-ruska pod flagą biało-czerwoną* ukazała się we Francji (pod tytułem *Polococtail Party*



w styczniu 2004 roku), we Włoszech (*Bierz wszystko*), w Niemczech, w Czechach (*Czerwone i białe*), w Holandii i na Węgrzech. Wszędzie zebrała pozytywne recenzje. We włoskiej gazecie *La Stampa* napisano, że książka ta jest ponurym obrazem socjologicznym współczesnej Polski. Dzieła Doroty Masłowskiej są interpretowane jako obraz stanu kultury małych miasteczek i wielkich blokowisk w Polsce oraz reakcja na letarg, jaki zapanował w polskiej literaturze po 1989 roku.

Po trzech latach od premiery *Wojny polsko-ruskiej...* Masłowska napisała nową powieść pt. *Paw królowej*. Podobnie jak w pierwszej powieści i tu wpisuje siebie w grono bohaterów literackich – tym razem pojawia się jako MC Doris, która przemierza na rowerze ulice Warszawy. *Paw królowej* to powieść rozruchowa. Autorka odwołała się w niej do osobistych (i raczej przykrych) doświadczeń. Dorota Masłowska – w chwili debiutu sympatyczna nastolatka z prowincji – na własnej skórze odczuła, co znaczy dostać się w tryby medialnej maszyny i szpony macherów traktujących literaturę jako jedną z gałęzi show-biznesu, a młodziutką pisarkę jako bezwolną kukielkę. Nie dziwi więc, iż głównym bohaterem swojego nowego utworu uczyniła gasnącą gwiazdę muzyki rozrywkowej, głupkowatego wokalistę, obiekt medialnych manipulacji i obrzydliwego prostaka. Postaciami drugoplanowymi są równie pokraczne i niemądre figury. Rzecz dzieje się w dzisiejszej Warszawie i można w niej widzieć zjadliwy pamflet na tzw. warszawkę (cyniczny i zepsuty świat mediów i show-biznesu).

Halina Biniek

### **Bibliografia:**

*Wojna polsko-ruska pod flagą biało-czerwoną*, Warszawa: Lampa i Iskra Boża, 2002

*Paw królowej*, Warszawa: Lampa i Iskra Boża, 2005

### **Tłumaczenia:**

węgierski: Lengyel-ruszki háború a fehér-piros lobogó alatt, Budapest: Európa K., 2003

francuski: Polococktail party, Montricher: Noir sur Blanc, 2004

niemiecki: Schneeweiss und Russenrot, Köln: Kiepenheuer und Witsch, 2004

słowacki: Sneh a krv, Bratislava: Ikar, 2004

angielski: Snow White and Russian Red, New York: Black Cat, 2005

czeski: Červená a bílá, Praha: Odeon, 2004

włoski: Prendi tutto, Milano: Frassinelli, 2004

rosyjski: Polsko-russkaja wojna pod belo-krasnym flagom, Moskwa: Inostranka, 2005

hiszpański: Blanco nieve, rojo Rusia, Barcelona: Mondadori, 2005.

# KRONIKA

## KRONIKA BIBLIOTEK PUBLICZNYCH POWIATU ZAMOJSKIEGO

I PÓŁROCZE 2006 ROKU - Wybór -

### ZAMOŚĆ

styczeń / luty

- *Eksklibrisy grafików Zamojszczyzny* – wystawa – PiMBP
- *Urokliwe zakątki w obiektywie Stanisława Orłowskiego* – wystawa fotografii – PiMBP
- *Zamojszczyzna dzieciom Afryki* – wystawa fotograficzna – PiMBP
- Spotkanie z ks. dr. Czesławem Galkiem, autorem książki *Myśl pedagogiczna Bolesława Prusa na tle pozytywizmu polskiego* w ramach *Zamojskich Biesiad Literackich* – PiMBP
- Rozstrzygnięcie konkursu dla dzieci na nazwę Sali zabaw przy Oddziale dla Dzieci i Młodzieży PiMBP w Zamościu. Wybrano nazwę *Radośnia* – PiMBP
- *Ferie z Astrid* – cykl zajęć bibliotecznych odbywających się w ramach akcji *Ferie w Bibliotece*. W programie znalazły się m.in.: lekcja biblioteczna *Szwecja – rodzinny kraj Astrid Lindgren*; głośne czytanie książek szwedzkiej autorki; konkursy: *Piszę list do Pippi* – literacki, *Z jakiej to książki* – czytelniczy, *Tworzymy galerię bohaterów książek Astrid Lindgren* – plastyczny – Oddział dla Dzieci i Młodzieży PiMBP
- *Karnawałowe maski z różnych stron świata* – konkurs plastyczny – Oddział dla Dzieci i Młodzieży PiMBP
- *Literacka podróż do Doliny Muminków* – cykl spotkań obejmujących głośne czytanie książek T. Jansson w Przedszkolu nr 9 – Oddział dla Dzieci i Młodzieży PiMBP
- *Mała miłość* – konkurs kolęd i pastorałek – Ośrodek Czytelnictwa Niepełnosprawnych PiMBP
- *O człowieku, który wyczarował dzieciom najpiękniejsze baśnie* – lekcja biblioteczna dla młodzieży z Ośrodka Szkolno-Wychowawczego – Ośrodek Czytelnictwa Niepełnosprawnych PiMBP
- Zajęcia organizowane w ramach *Ferii w bibliotece: Dziewczynka z zapalkami* H. Ch. Andersena, *Fizia Pończoszanka* A. Lindgren – głośne czytanie; konkursy plastyczne: *To był rok*, *Dziewczynka z zapalkami*, *Wśród przyjaciół Fizi*, *Odkryj drogę do bajkowej krainy*; zabawa *Jestem Fizią* – FB nr 1
- Głośne czytanie książek A. Lindgren dzieciom z Przedszkola nr 13 - FB nr 2

- W ramach akcji *Ferie w Bibliotece* zorganizowano konkursy plastyczne *Moja walentynka*, *Bal u Śnieżki* – FB nr 2
- *Brzechwolandia* – konkurs recytatorski dla dzieci – FB nr 2
- *Papuga Polinezja*, *Zima w Puddleby*, *Stumilowy las pod śniegiem*, *Zimowe ubranko dla Kubusia Puchatka*, *Czy przyjaciel jest potrzebny* – zajęcia plastyczne połączone z głośnym czytaniem utworów H. Loftinga, A.A. Milne'a i J. Korczakowskiej – FB nr 3
- *Ferie z baśniami braci Grimm* – zajęcia dla dzieci w ramach akcji *Ferie w Bibliotece* obejmujące: czytanie baśni, zajęcia plastyczne nimi inspirowane, konkurs czytelniczy *Czy znam baśnie braci Grimm* i konkurs pięknego czytania – FB nr 3
- Głośne czytanie książek S. Lagerlöf w ramach programu *Czytam, wiem, tworzę* w Przedszkolu nr 5 – FB nr 4
- *Agata Christie – królowa zbrodni* – wystawa – FB nr 5
- *Cholesterol – choroba czy zdrowie?* – wystawa – FB nr 5
- Głośne czytanie książek T. Jansson – FB nr 6
- *Najzabawniejsza zabawa Muminków* – konkurs plastyczny – FB nr 6
- *Zgaduj-zgadula na wyspie* – konkurs literacki – FB nr 6
- *Kto czyta ten wie* – quiz zoologiczny – FB nr 6

#### marzec

- *Książd Jan Twardowski – poeta budzący nadzieję* – wystawa – PiMBP
- *Ekstribisy grafików Zamojszczyzny* – wystawa – PiMBP
- *W kolejce do nieba* – widowisko poetycko-muzyczne połączone z promocją tomiku ks. Jana Twardowskiego *Odwrotna strona rozpaczy*. Wiersze ks. Twardowskiego recytował Jerzy Zelnik, oprawę muzyczną przygotował zespół „Archanioły” pod kierunkiem P. Sikorskiego i J. Przekocińskiej, wstęp i prowadzenie ks. prof. Krzysztof Guzowski – PiMBP
- *Jestem z wami – Jan Paweł II* – wystawa – PiMBP
- *Czytamy polskich autorów* – cykl spotkań obejmujących głośne czytanie książek T. Jansson w Przedszkolu nr 9 – Oddział dla Dzieci i Młodzieży PiMBP
- *Literacka podróż do Doliny Muminków* – cykl spotkań obejmujących głośne czytanie książek T. Jansson w Przedszkolu nr 9 – Oddział dla Dzieci i Młodzieży PiMBP
- *Działalność punktu „książki mówionej” w środowisku niewidomych* – lekcja biblioteczna dla ucz. kl. IV szkoły podstawowej – Ośrodek Czytelnictwa Niepełnosprawnych PiMBP
- *Łamigłówka literacka* – konkurs literacki – FB nr 1
- *Kobieta w malarstwie* – wystawa – FB nr 1
- *Dyktando na wesolo* – konkurs – FB nr 2

- Głośne czytanie książek Astrid Lindgren – cykl spotkań z dziećmi z Przedszkola nr 13 – FB nr 2
- *Czytam, wiem, tworzę* – cykl zajęć propagujących czytelnictwo wśród dzieci. Program obejmował głośne czytanie książek A. Lindgren oraz zajęcia plastyczne przygotowane w oparciu o czytane utwory – FB nr 3
- *Bajka w prezencie* – cykl spotkań obejmujących głośne czytanie książek T. Jansson w Przedszkolu nr 14 – FB nr 3
- *15 rocznica śmierci Stefana Kisielewskiego* – wystawa – FB nr 5
- Konkurs plastyczny *Zwiastuny wiosny* – FB nr 6
- *Cudowna podróż z Selmą Lagerlöf* – głośne czytanie książek S. Lagerlöf oraz konkurs zrealizowany w oparciu o czytane teksty – FB nr 6

#### kwiecień

- *Święta Wielkanocne w pocztówkach* – wystawa kartek świątecznych z końca XIX i I poł. XX wieku – PiMBP
- *Jestem z wami – Jan Paweł II* – wystawa – PiMBP
- *Zamość w literaturze* – wystawa – PiMBP
- W ramach *Zamojskich Biesiad Literackich* odbyło się spotkanie z Karolem Modzelewskim, historykiem mediewistą, autorem m.in. książki *Barbarzyńska Europa*, w PRL działaczem opozycji demokratycznej i współzałożycielem Solidarności – PiMBP
- Ogłoszenie i realizacja ogólnopolskiego konkursu o tematyce ekologicznej *By „szumy” nigdy nie przestały szumieć* – PiMBP
- Ogłoszenie i realizacja konkursu *Pamięć przeszłości* – PiMBP
- *Edukacja regionalna* – szkolenie dla pracowników bibliotek publicznych. Program obejmował m.in. wykład dr Joanny Rodzoś *Edukacja regionalna jako narzędzie kształtowania tożsamości lokalnej* – PiMBP
- *Czytam, wiem, tworzę* – cykl zajęć propagujących czytelnictwo wśród dzieci. Program obejmował głośne czytanie szwedzkiej literatury dziecięcej, (książek A. Lindgren, S. Lagerlöf, T. Jansson) oraz konkursy i zabawy przygotowane w oparciu o czytane utwory np. konkurs plastyczny *Powrót Nilsa Paluszka do domu* – Oddział dla Dzieci i Młodzieży PiMBP
- Imprezy czytelnicze: *Baw się i ucz z Kubusiem Puchatkiem, Akademia Pana Kleksa i jej przyjaciele, Szczęśliwy świat Muminków, Doktor Dolittle i cały ten cyrk* – konkursy czytelnicze, *Portret Alicji z Krainy Czarów, Plastelinowa postać Pinokia* – konkursy plastyczne, *Nowa przygoda Misia Uszatka* – konkurs literacko-plastyczny, *Lotta zaprasza na bal* – zabawa edukacyjna, *Piotruś Pan* – gra planszowa – Oddział dla Dzieci i Młodzieży PiMBP
- *Literacka podróż do Doliny Muminków* – cykl spotkań obejmujących głośne czytanie książek T. Jansson w Przedszkolu nr 9 – Oddział dla Dzieci i Młodzieży PiMBP

- *Pamięci Jana Pawła II* – „spotkanie czwartkowe” w świetlicy PZN – Ośrodek Czytelnictwa Niepełnosprawnych PiMBP
- Konkurs wiedzy *Targowisko różności* – FB nr 1
- Głośne czytanie książki T. Jansson *Opowiadania z Doliny Muminków* - FB nr 1
- *Przedszkolaki w bibliotece* – wycieczka do biblioteki dzieci z Przedszkola nr 13 – FB nr 2
- Cykl zajęć propagujących czytelnictwo wśród dzieci ph. *Czytam, wiem, tworzę*. Program obejmował głośne czytanie i ilustrowanie książek S. Lagerlof, T. Jansson, A. A. Milne`a – FB nr 3
- *Bajka w prezencie* – cykl zajęć dla przedszkolaków. W programie głośne czytanie książki A. A. Milne`a *Kubuś Puchatek* oraz zajęcia plastyczne *Kubusiowe rysowanki* – FB nr 3
- *U źródeł sukcesu tkwi marzenie, Żegnamy Stanisława Lema* - gazetki - FB nr 3
- *Pozdrawiam i błogosławię* – w pierwszą rocznicę śmierci papieża Jana Pawła II – wystawa – FB nr 5
- Głośne czytanie książek o Pippi T. Jansson oraz konkurs plastyczny *Pamiętniki Tatusia Muminka* – FB nr 6
- *Godzina z rozrywką* – konkurs literacki dla dzieci – FB nr 6

#### maj

- *Henryk Sienkiewicz w ilustracji* – wystawa poplenerowa przygotowana ze zbiorów *Galerii Zamojskiej BWA– PiMBP*
- *Zamość w literaturze* – wystawa – PiMBP
- *Książka z autografem* – ze zbiorów *PiMBP w Zamościu* - wystawa – PiMBP
- *Stanisław Kostka Zamoyski (1775-1856) – mecenas sztuki i nauki, twórca Biblioteki Ordynacji Zamojskiej* – wystawa – PiMBP
- 19 V – w *Tygodniu Bibliotek* – odbyło się nadanie PiMBP w Zamościu imienia Stanisława Kostki Zamoyskiego. Uroczystość rozpoczęło poświęcenie nowego gmachu Biblioteki. Sylwetkę Stanisława Kostki Zamoyskiego – bibliotekarza i bibliofila przedstawił dr Tomasz Makowski (BN). Medal Bibliotheca Magna-Perennisque wręczyła PiMBP w Zamościu p. Elżbieta Stefańczyk, przew. ZG SBP. Uroczystość nadania imienia była inauguracją obchodów 85-lecia zamojskiej Biblioteki – PiMBP
- Impreza czytelnicza *Cztery pory roku w Dolinie Muminków* zorganizowana dla dzieci z Przedszkola nr 7 z Oddziałami Integracyjnymi – Oddział dla Dzieci i Młodzieży PiMBP
- *Spotkanie z Tove Jansson i jej Muminkami* – impreza czytelnicza przeprowadzona w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym – Oddział dla Dzieci i Młodzieży PiMBP
- Konkurs *Lwów w poezji i piosence* zrealizowany w świetlicy PZN – Ośrodek Czytelnictwa Niepełnosprawnych PiMBP

- *Wiosna w poezji i sztuce* – impreza czytelnicza dla wychowanków Ośrodka Szkolno-Wychowawczego – Ośrodek Czytelnictwa Niepełnosprawnych PiMBP
- *Moje spotkanie z biblioteką* – 2 wycieczki do biblioteki dzieci z Przedszkola nr 15 połączone z głośnym czytaniem – FB nr 1
- *Majówka z duchami* – zajęcia zabawowe dla dzieci – FB nr 1
- *Książka mówi do stroskanego* – wystawa – FB nr 1
- Konkurs plastyczny *Mój ulubiony bohater z książki Henryka Sienkiewicza* – FB nr 2
- *Czytam, wiem, tworzę* – cykl zajęć propagujących czytelnictwo wśród dzieci. Program obejmował głośne czytanie i ilustrowanie książek S. Lagerlof, T. Jansson, A. A. Milne'a – FB nr 3
- *Przygody i wędrowki Misia Uszatka* – zajęcia plastyczne – FB nr 3
- *90 rocznica śmierci Henryka Sienkiewicza* – wystawa – FB nr 5
- *Biblioteka bez tajemnic* – wycieczka przedszkolaków do biblioteki – FB nr 6

#### czerwiec

- Ukazał się kolejny (23) numer *Bibliotekarza Zamojskiego* – PiMBP i SBP Oddział Zamość
- *Wspólne czytanie magiczna podróż ku dorosłości* - impreza zorganizowana w ramach V Ogólnopolskiego Tygodnia Czytania Dzieciom, poświęcona upowszechnianiu idei głośnego czytania dzieciom. Program obejmował m.in.: głośne czytanie dzieciom fragmentów książek przez przedstawicieli różnych zawodów, spotkanie z poetką Alicją Patey-Grabowską pt. *Zaczarowany świat wierszy*, inscenizację *Kopciuszka* w wykonaniu teatryku KWAK z Przedszkola Miejskiego nr 8 w Zamościu – PiMBP
- Konferencja ph. *Jak czytać dzieciom – współpraca bibliotek w rozwijaniu potrzeb czytelniczych dziecka*. Jej program obejmował referaty: *Magia poezji - jak czytać i rozumieć poezję* - Alicja Patey-Gabowska, *Tekst literacki w procesie dydaktyczno-wychowawczym i terapii pedagogicznej* - Monika Popielec (Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Zamościu), *Działania biblioteczne w procesie wspierania rozwoju dziecka* - Katarzyna Greła (Biblioteka Pedagogiczna w Zamościu), *Zabawa jako metoda pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym* - Marta Greszta (ZDK) – PiMBP
- *By „szumy” nigdy nie przestały szumieć* – podsumowanie ogólnopolskiego konkursu plastycznego dla dzieci i młodzieży o tematyce ekologicznej. W programie podsumowania znalazła się pogadanka *Uroczysko Zamojszczyzna*, którą wygłosił Stanisław Jachymek, właściciel Zagrody Wiejskiej w Guciowie – PiMBP
- Wystawa pokonkursowa *By „szumy” nigdy nie przestały szumieć* – PiMBP

- *Książka z autografem – ze zbiorów PiMBP w Zamościu – wystawa książek – PiMBP*
- *Stanisław Kostka Zamoyski (1775-1856) – mecenas sztuki i nauki, twórca Biblioteki Ordynacji Zamojskiej – wystawa – PiMBP*
- *Po co ja to wszystko – spotkanie poetyckie z Leszkiem Długoszem zorganizowane w ramach Zamojskich Biesiad Literackich – PiMBP*
- *Ogłoszono powiatowy konkurs o tematyce regionalnej *Stąd pochodzę* – PiMBP*
- *Podsumowanie konkursu plastycznego *Moi przyjaciele z Doliny Muminków* organizowanego wspólnie z Przedszkolem nr 9 – Oddział dla Dzieci i Młodzieży PiMBP*
- *Młodzieńcza poezja Karola Wojtyły – spotkanie poetyckie dla młodzieży gimnazjalnej z Ośrodka Szkolno-Wychowawczego oraz Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczego – Ośrodek Czytelnictwa Niepełnosprawnych PiMBP*
- *Spotkanie integracyjne dzieci i młodzieży ze Szkoły Podstawowej nr 3, Ośrodka Szkolno-Wychowawczego, Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczego oraz młodzieży z Warsztatów Terapii Zajęciowej - obejmowało pogadankę o H. Ch. Andersenie oraz inscenizację baśni H. Ch. Andersena *Opowieść o matce* w wykonaniu młodzieży z Ośrodka Szkolno-Wychowawczego – Ośrodek Czytelnictwa Niepełnosprawnych PiMBP*
- *Wiersze pędzlem malowane – konkurs plastyczny – FB nr 1*
- *Cykl wycieczek do biblioteki dzieci z Przedszkola nr 15 połączonych z głośnym czytaniem literatury dziecięcej – FB nr 1*
- *Wielka sztuka małych dzieci – wystawa prac plastycznych dzieci – FB nr 1*
- *Zamość od A do Z – konkurs historyczny – FB nr 2*
- *Czytam, wiem, tworzę – cykl zajęć propagujących czytelnictwo wśród dzieci. Program obejmował głośne czytanie książek A. Lindgren oraz zajęcia plastyczne przygotowane w oparciu o czytane utwory – FB nr 3*
- *Bajka w prezencie – cykl spotkań obejmujących głośne czytanie *Kubusia Puchatka* A.A. Milne'a – FB nr 3*
- *Muminkowe krzyżówki; Pippi, Tommy, Anika i inni – konkursy czytelnicze – FB nr 3*
- *Z Muminkiem na wakacje; Mimbla, Włóczykij i inni; Wędrówki Włóczykija – zajęcia plastyczne – FB nr 3*
- *Henryk Sienkiewicz. Wielki Jątmużnik Polaków – gazetka – FB nr 3*
- *Konkurs literacki *Brzechwa dzieciom – dzieci Brzechwie* – FB nr 4*
- *W mojej ojczyźnie... – wystawa poświęcona Cz. Miłoszowi – FB nr 5*
- *Wędrówki Muminków – głośne czytanie książek T. Jansson w Przedszkolu nr 6 – FB nr 6*

- *Noc świętojańska Muminków* – konkurs plastyczny – FB nr 6
- *Tuwim dzieciom* – głośne czytanie w Przedszkolu nr 6 – FB nr 6

## ADAMÓW

### luty

- *Opowieści z Narnii* – projekcja filmu z płyty DVD i dyskusja nad filmem – GBP
- *14 lutego – Dzień zakochanych* – pogadanka – GBP i FB Bondyryz

### marzec

- *Twórczość literacka Jana Pawła II* – pogadanka – GBP
- *Jan Paweł Wielki* - projekcja filmu z płyty DVD i dyskusja nad filmem – GBP

### maj

- *By „szumy” nigdy nie przestały szumieć* – ogłoszenie i realizacja konkursu powiatowego – GBP
- *Głośne czytanie bajek* – zajęcia dla dzieci – GBP

### czerwiec

- Zorganizowano imprezę środowiskową z okazji *Dnia Dziecka* – FB Bondyryz
- *Moje wymarzone wakacje* – konkurs plastyczny – GBP
- Głośne czytanie *Baśni* H. Ch. Andersena – zajęcia dla dzieci – FB Suchowola

## GRABOWIEC

### styczeń

- *Spotkanie w bibliotece* – zajęcia dla ucz. kl. II szkoły podstawowej – GBP

### luty

- Zorganizowano zajęcia dla dzieci i młodzieży na czas ferii zimowych. W programie m.in.: konkursy, gry, zgadywanki, wyjazd do kina – GBP
- *Czytamy dzieciom* – zajęcia dla dzieci; czytanie *Baśni* Andersena – GBP

### marzec

- *Spotkanie w bibliotece* – zajęcia dla ucz. kl. I szkoły podstawowej – GBP

### kwiecień

- Odbyły się gminne eliminacje *Turnieju Sztuki Recytatorskiej im. Bolesława Leśmiana* – GBP i GOK
- *Tradycje wielkanocne* – wykonywanie pisanek i palm wielkanocnych – GBP
- *Dzień Ziemi* – impreza ekologiczna – GBP

### maj

- Zorganizowano uroczystość patriotyczno-religijną z okazji rocznicy uchwalenia *Konstytucji 3 maja* – GBP i GOK



- Zorganizowano wycieczkę dla dzieci do Zamościa. W programie m.in. zwiedzanie *Starówki* i pobyt na basenie – GBP i GOK

#### *czerwiec*

- *Dzień Dziecka* – środowiskowa impreza plenerowa dla dzieci, w programie: konkursy, malowanie na asfalcie, dyskoteka – GBP i GOK
- Zorganizowano koncert uczniów szkoły muzycznej *Yamaha* – GBP i GOK

## KOMARÓW

#### *styczeń*

- Zorganizowano VII Gminny Przegląd Zespołów Kolędniczych – GBP i SOKiS
- *Zaczarowany świat Kubusia Puchatka* – impreza biblioteczna realizowana w ramach akcji *Cała Polska czyta dzieciom*. Program imprezy obejmował gazetkę poświęconą autorowi, głośne czytanie dzieciom książek A. A. Milne'a, konkurs na ilustrację do wybranej książki oraz pokonkursową wystawę prac – FB Zubowice

#### *luty*

- Zorganizowano *Przegląd Teatrów Dziecięcych i Młodzieżowych* – GBP i SOKiS
- *Najaktywniejszy czytelnik ferii* – konkurs czytelniczy – GBP
- *Poszukiwanie informacji z wykorzystaniem internetu* – lekcja biblioteczna dla kl. II gimnazjum – FB Zubowice

#### *marzec*

- *Zajęzdek wielkanocny* – ogłoszenie konkursu plastycznego – GBP
- *Wybieramy bestseller biblioteki* – konkurs na recenzję wybranej książki – FB Zubowice
- Kontynuacja akcji *Cała Polska czyta dzieciom*, w ramach której odbyło się czytanie literatury przybliżającej tradycje i zwyczaje kultury w Polsce związane ze Świętami Wielkanocnymi (czytanie opowiadań ks. J. Twardowskiego, wykonanie dekoracji świątecznej, konkurs na najładniejszą kartkę świąteczną) – FB Zubowice

#### *kwiecień*

- Odbyły się gminne eliminacje *Turnieju Sztuki Recytatorskiej im. Bolesława Leśmiana* – GBP i GOK

#### *maj*

- *Uchwalenie Konstytucji 3-maja* – uroczystość patriotyczno-religijna – GBP i GOK
- *Z Plastusiem przez klasę pierwszą* – kontynuacja akcji *Cała Polska czyta dzieciom*, w ramach której odbyło się głośne czytanie, dyskusja oraz ilustrowanie wysłuchanych tekstów – FB Zubowice

## czerwiec

- Zorganizowano *IV Gminny Festiwal Baśni* – GBP i SOKiS
- Zorganizowano zawody integracyjne w biegach przełajowych o Puchar Wójta Gminy Komarów – Osada – GBP i SOKiS

## KRASNOBRÓD

### styczeń

- *Życie i twórczość Henryka Sienkiewicza* – konkurs czytelniczy – MGBP i ZSPiO w Krasnobrodzie
- *Pisanie wierszy jest szukaniem przyjaciela* – wystawa poświęcona ks. Janowi Twardowskiemu – MGBP
- *Od pierwszych liter – już na całe życie* – spotkanie w bibliotece i przegląd książek dla dzieci – FB Hutki

### luty

- Głośne czytanie dzieciom książki *Miasteczko z bajki* Doroty Gellner – MGBP
- *Brzechwa bawi, Brzechwa uczy* – konkurs plastyczno-literacki – FB Hutki

### marzec

- Przeprowadzono remont bieżący pomieszczeń bibliotecznych – MGBP
- *Książka – przyjaciel, którego szanuję* – lekcja biblioteczna dla uczniów klas II szkoły podstawowej – FB Hutki

### kwiecień

- *Sięgajmy do korzeni* – ogłoszenie konkursu o tematyce regionalnej – MGBP
- *By „szumy” nigdy nie przestały szumieć* – ogłoszenie i realizacja powiatowego konkursu o tematyce ekologicznej – MGBP
- Zorganizowano wycieczkę do biblioteki dla dzieci z kl. I i II szkoły podstawowej – MGBP
- *Bajki dla przedszkolaka* – spotkanie z dziećmi i głośne czytanie bajek – FB Hutki

### maj

- Poprzez organizację kiermaszu oraz stoiska informacji turystycznej Biblioteka włączyła się w gminną imprezę *Majówka Roztoczańska* – MGBP
- Zorganizowano wycieczkę do biblioteki dzieci z kl. I szkoły podstawowej, której celem było zapoznanie z księgozbiorem dziecięcym – FB Hutki

### czerwiec

- *Żelazny Marcin* – głośne czytanie dzieciom bajki oraz zgaduj-zgadula – MGBP
- *Nadziei każdy musi szukać sam dla siebie, nie ma żadnej powszechnej recepty* – wystawa poświęcona Czesławowi Miłoszowi – MGBP

- Zorganizowano podsumowanie konkursu czytelniczego *Najwięcej przeczytanych książek w roku szkolnym 2005/2006* – MGBP, FB Hutki
- *Z baśnią przez świat* – spotkanie z dziećmi oraz przegląd literatury dziecięcej – FB Hutki

## ŁABUNIE

### styczeń

- Zorganizowano dwa wykłady dla młodzieży gimnazjalnej ph. *Powstanie styczniowe na Zamojszczyźnie* – GBP

### luty

- Zorganizowano dwa wykłady dla młodzieży gimnazjalnej ph. *Wykopaliska archeologiczne na Zamojszczyźnie* – GBP

### kwiecień

- *Szybsza niż lew* – spotkanie autorskie z Agnieszką Martinką – GBP

### czerwiec

- *Moja mała ojczyzna* – wystawa o tematyce regionalnej - GBP

## MIĄCZYN

### styczeń

- Zorganizowano dwa *Wieczory bajek* – cykliczne zajęcia biblioteczne; głośne czytanie *Przygód Tupcia Chrupcia* oraz bajki *Dlaczego słoń ma długi nos*
- *Moje spotkanie ze słoniem* – konkurs plastyczny
- Biblioteka wyposażona została w komputer (sprzęt przekazany przez Urząd Gminy w Miączynie)

### luty

- *Wieczór bajek* – cykliczne zajęcia biblioteczne; głośne czytanie *Baśni braci Grimm*
- *Uroki zimy – lepienie figur śnieżnych* – zajęcia na powietrzu
- Ogłoszenie i realizacja wojewódzkiego konkursu *Pamięć przeszłości*

### marzec

- Zorganizowano dwa *Wieczory bajek* – cykliczne zajęcia biblioteczne; głośne czytanie książek *Przygody krecika* oraz *Nowe przygody Kubusia Puchatka*
- *Wszystko o wiosnie* – konkurs plastyczny

### kwiecień

- Zorganizowano dwa *Wieczory bajek* – cykliczne zajęcia biblioteczne; głośne czytanie wierszy ze zbioru *Podróż do leśnej krainy*
- *Kolorowe pisanki* – konkurs plastyczny

- Zorganizowano wycieczkę do biblioteki dzieci z oddziału przedszkolnego, której celem było zapoznanie z biblioteką i księgozbiorem dla najmłodszych

maj

- *Wieczór bajek* – cykliczne zajęcia biblioteczne; głośne czytanie *Opowieści ze wszystkich stron świata*
- Zorganizowano wycieczkę do biblioteki dzieci z kl. II szkoły podstawowej, której celem było zapoznanie z biblioteką i księgozbiorem dla dzieci

czerwiec

- Zorganizowano 3 spotkania poświęcone głośnemu czytaniu dzieciom. Uczestnicy spotkań słuchali utworów pochodzących ze *Złotej księgi bajek*
- *Witajcie wakacje* – konkurs plastyczny

## NIELISZ

luty

- Odbyły się gminne eliminacje do *Turnieju* oraz *Drużynowy Turniej Gmin w Tenisie Stołowym*

kwiecień

- Odbyły się gminne eliminacje *Turnieju Sztuki Recytatorskiej im. Bolesława Leśmiana*

czerwiec

- Biblioteka poprzez przygotowanie wróżb i zabaw włączyła się w organizację obrzędowej imprezy plenerowej *Sobótka*

## RADECZNICA

styczeń

- *Najwięcej przeczytanych książek w 2005 roku* – podsumowanie konkursu czytelniczego – GBP i FB Gorajec
- *Opis bibliograficzny książki, wyszukiwanie książki na półkach* – lekcja biblioteczna dla uczniów kl. VI szkoły podstawowej - GBP

luty

- *Biblioteka i jej zbiory* – lekcja biblioteczna dla uczniów kl. I szkoły podstawowej – FB Gorajec

marzec

- *Książki dla dzieci w wieku 8 – 10 lat* - lekcja biblioteczna dla uczniów kl. II szkoły podstawowej – FB Gorajec

kwiecień

- *Polscy pisarze książek dla dzieci* – lekcja biblioteczna dla uczniów kl. III szkoły podstawowej – FB Gorajec

## czerwiec

- Zorganizowano spotkanie poświęcone głośnemu czytaniu dzieciom – GBP
- Odbyło się spotkanie z kronikarzem Stanisławem Zybą – GBP
- Światowy Dzień Ochrony Środowiska – wystawa – FB Gorajec

## SITANIEC (GBP Zamość)

### styczeń

- *Anioły 2005* – wystawa – FB Kalinowice
- Zorganizowano spotkanie z okazji *Dnia Babci i Dziadka*. W programie m.in.: recytacja wierszy oraz konkurs plastyczny *Portret mojej babci i dziadka* – FB Mokre
- Piątkowe czytanie dzieciom z kl. „O” (cykliczna impreza poświęcona głośnemu czytaniu dzieciom) - FB Płoskie

### luty

- *Katalogi biblioteczne* – lekcja biblioteczna dla uczniów kl. IV szkoły podstawowej
- Zorganizowano konkurs walentynkowy – FB Kalinowice
- *Ferie z biblioteką* – zajęcia dla dzieci i młodzieży pozostających w okresie ferii w miejscu zamieszkania. W programie m.in.: konkurs rysunkowy *Zimowe pejzaże*, poranek poezji *Brzechwa dzieciom*, konkurs *Papierowe zabawki*, zabawa walentynkowa – FB Lipsko
- *Bałwanki* – konkurs plastyczny – FB Mokre
- Zorganizowano spotkanie walentynkowe – FB Mokre
- Odbył się konkurs plastyczny na najładniejszą kartkę walentynkową – FB Zawada

### marzec

- Zorganizowano gminny etap *Turnieju Sztuki Recytatorskiej im. Bolesława Leśmiana* – GBP, FB Zawada
- *Wielkanocne dekoracje* – konkurs – FB Lipsko
- *Uczymy się korzystać z katalogu* – lekcja biblioteczna – FB Mokre
- *Wiosna; Wiosenne kwiaty* – konkursy plastyczne oraz wystawa pokonkursowa – FB Mokre

### kwiecień

- *... tłumy, tłumy serc, zagarnięte przez jedno serce* – wystawa okolicznościowa poświęcona rocznicy śmierci Jana Pawła II – GBP
- *Jan Paweł II – na zawsze w naszych sercach* – wystawa – FB Kalinowice
- „*Palma i pisanki*” – konkurs wielkanocny – FB Kalinowice
- Zorganizowano kiermasz starej książki – FB Kalinowice
- *Święto wiosny* – zgaduj-zgadula – FB Lipsko

- *Dzieje książki* – pogadanka – FB Mokre
- *Pisanki, zajęczki* – konkurs i wystawa prac – FB Mokre
- *Portret Koziołka Matołka; Logo biblioteki* – konkursy plastyczne, *Wiersze o książce; Testy ze znajomości lektur; Recenzja książki* – konkursy literackie; imprezy realizowane w ramach *Międzynarodowego Dnia Książki dla Dzieci* – FB Płoskie

#### maj

- Sieć bibliotek gminy Zamość zorganizowała obchody *Tygodnia bibliotek*. Program obejmował następujące imprezy: „Czasopisma dla dzieci”, „Układ książek na półkach w bibliotece”, „Katalogi biblioteczne – źródła informacji” – lekcje biblioteczne, konkurs *Legenda o Sitańcu; Jesteś w lesie?, nie wiesz? – zapytaj w bibliotece* - przygotowanie materiałów reklamowych (plakatu i zakładki) – GBP, *Pasowanie na czytelnika*, konkursy: *Skrzaty w bibliotece, Czy można zaprzyjaźnić się z Bullerbyn, W pustyni i w puszczy* – FB Kalinowice, *Księga pełna bajek twojej mamy; Wyprawa w krainę wyobraźni – tropem „Królowej śniegu”; Przygoda Koziołka Matołka, która najbardziej ci się podoba* – konkursy rysunkowe, *Pacanów – europejska kraina bajek* – konkurs czytelniczy – FB Lipsko, lekcja biblioteczna „Jak korzystać z katalogu”, *Dzień Matki* – konkurs rysunkowy – FB Mokre, „Katalogi biblioteczne, wyszukiwanie informacji na określony temat” – lekcja biblioteczna – FB Płoskie, konkursy plastyczne *Bohater baśniowy, Kwiaty dla mojej mamy*, konkurs recytatorski *Wiosna w poezji*, lekcja biblioteczna „Katalog jako źródło informacji o zbiorach bibliotecznych”, *Pasowanie na czytelnika* oraz *Konkurs wiedzy o książce i bibliotece* – FB Wysokie

#### czerwiec

- *Czarodziejski świat Doroty Gellner* – impreza biblioteczna realizowana w ramach obchodów *V Ogólnopolskiego Tygodnia Czytania Dzieciom*. W programie odbyło się głośne czytanie wierszy Doroty Gellner przez gości zaproszonych oraz inscenizacja przygotowana na podstawie jej twórczości – GBP
- „Encyklopedie i słowniki, układ książek na półkach w bibliotece” – lekcja biblioteczna dla uczniów kl. II szkoły podstawowej – GBP
- Zorganizowano 2 spotkania autorskie (w FB Kalinowice i w Szkole Podstawowej w Pniówku) z poetką Alicją Patey-Grabowską oraz podsumowano akcję *Cała Polska czyta dzieciom* – GBP i FB Kalinowice,
- *W świecie H. Ch Andersena* – pogadanka, *Brzechwa dzieciom* - zgaduj-zgadula, *Tropem Juliana Tuwima* – poranek poezji połączony z konkursem czytelniczym, *Bajka na dobranoc* – konkurs rysunkowy; imprezy realizowane w ramach obchodów *V Ogólnopolskiego Tygodnia Czytania Dzieciom* – FB Lipsko

- głośne czytanie książki *Już nie jesteś moją przyjaciółką*, konkursy: *Opowiadanie z tytułami książek* i *Bohater z książki* – imprezy podczas obchodów V Ogólnopolskiego Tygodnia Czytania Dzieciom – FB Mokre
- *Zwyczaję sobótkowe* – spotkanie biblioteczne poświęcone zwyczajom i tradycjom ludowym – FB Mokre
- *Multimedialny świat Jana Brzechwy* – impreza biblioteczna, *Plakat na Tydzień głośnego czytania* – konkurs plastyczny, głośne czytanie dla dzieci ze szkół podstawowych w Płoskiem i Siedliskach – imprezy realizowane w ramach obchodów V Ogólnopolskiego Tygodnia Czytania Dzieciom – FB Płoskie
- Zorganizowano spotkanie autorskie z poetką Alicją Patey-Grabowską – GBP i FB Wysokie
- *Jaka to bajka* – konkurs wiedzy, głośne czytanie baśni oraz wystawa pięknie wydanych książek dla dzieci – imprezy realizowane w ramach obchodów V Ogólnopolskiego Tygodnia Czytania Dzieciom – FB Wysokie
- W ramach V Ogólnopolskiego Tygodnia Czytania Dzieciom zorganizowano: głośne czytanie *Lokomotywy* oraz *Dzieci z Bullerbyn*, a także zgaduj-zgadulę na podstawie tych utworów, konkurs czytelniczy dotyczący twórczości Ewy Szelburg-Zarembiny oraz głośne czytanie książki *Wakacje z Mikołajkiem* – FB Zawada

## SITNO

### luty

- *Dokarmiamy ptaki i zwierzęta* – pogadanka na temat opieki nad ptakami i zwierzętami zimą – FB Cześniaki

### kwiecień

- Zorganizowano eliminacje gminne *Turnieju Sztuki Recytatorskiej im. Bolesława Leśmiana* – GBP i GOK
- Ogłoszenie i realizacja konkursu powiatowego *By „szумы” nigdy nie przestały szumieć* – GBP
- *Godzina bajek* – cykliczne zajęcia dla dzieci, podczas których odbyło się głośne czytanie dzieciom *Baśni* H. Ch. Andersena – FB Horyszów Polski

### maj

- Ogłoszenie i realizacja wojewódzkiego konkursu o tematyce regionalnej *Pamięć przeszłości* – GBP

### czerwiec

- Zorganizowano gminne podsumowanie konkursu *By „szумы” nigdy nie przestały szumieć* – GBP
- *Godzina bajek* – cykliczne zajęcia dla dzieci, podczas których odbyło się głośne czytanie dzieciom *Baśni* H. Ch. Andersena – FB Horyszów Polski

## SKIERBIESZÓW

### styczeń

- Zorganizowano wycieczkę do biblioteki dla dzieci z klasy II szkoły podstawowej, podczas której zapoznano dzieci z pracą biblioteki oraz księgozbiorem dziecięcym – GBP
- *Baśniowa postać* – konkurs plastyczny – GBP

### marzec

- *Nowe książeczki z naszej biblioteki* – wycieczka do biblioteki dzieci z oddziału przedszkolnego – GBP

### maj

- *Ekologia w książce i w środowisku* – lekcja biblioteczna dla kl. IV szkoły podstawowej – GBP
- Zorganizowano dwie wycieczki do biblioteki dla dzieci z kl. I i III szkoły podstawowej, której celem było zapoznanie z pracą placówki oraz przegląd nowości książkowych dla dzieci – GBP
- Od 4 maja w GBP wzrosło zatrudnienie o ½ etatu

## STARY ZAMOŚĆ

### marzec

- *Ilustracja do wysłuchanej bajki* – konkurs plastyczny – GBP
- Zorganizowano gminne eliminacje *Turnieju Sztuki Recytatorskiej im. Bolesława Leśmiana* – GBP

## SUŁÓW

### luty

- Nastąpiła zmiana na stanowisku kierownika GBP. Funkcję tę objęła od 1 lutego pani Aneta Gil
- Rozpoczęło się scontrum zdawczo-odbiorcze w GBP

### marzec

- Rozpoczęło się scontrum zdawczo-odbiorcze w FB Sąsiadka

### kwiecień

- Zorganizowano gminne eliminacje *Turnieju Sztuki Recytatorskiej im. Bolesława Leśmiana* – GBP
- 1 kwietnia na emeryturę odeszła pani Helena Magdziarz, kierownik FB w Sąsiadce

### maj

- *Laurka dla mamy* – konkurs plastyczny – GBP



## SZCZEBRZESZYN

styczeń

- *Pejzaże zimowe w literaturze i sztuce* – lekcja biblioteczna – MGBP

marzec

- *Powitanie wiosny* – wycieczka oraz zajęcia biblioteczne – MGBP

kwiecień

- *Ulubiony bohater z bajki* – pogadanka oraz konkurs plastyczny – MGBP
- Zorganizowano *Konkurs stroików wielkanocnych* – MGBP

maj

- Zorganizowano III edycję konkursu ph. „*Najpiękniejsze bajki świata*” – MGBP

czerwiec

- Odbyło się spotkanie z historykiem sztuki i autorką książek o Zamościu Izabelą Winiewicz-Cybulską – MGBP
- *Szczebrzeszyn – miasto herbowe* – wycieczka edukacyjna po mieście – MGBP

## ZWIERZYNIEC

marzec

- Zorganizowano gminne eliminacje *Turnieju Sztuki Recytatorskiej im. Bolesława Leśmiana* – MGBP

maj

- Zorganizowano konkurs literacki dla dzieci ph. *Baju, baju, baj* – MGBP
- Odbyły się 2 wycieczki do biblioteki dzieci przedszkolnych oraz z kl. II szkoły podstawowej, której celem było zapoznanie z biblioteką i księgozbiorem dla najmłodszych - MGBP
- Zorganizowano spotkanie z twórcą ludowym Władysławem Sitkowskim – MGBP

Anna Kalniuk  
Halina Zielińska





2006/2 (24)

Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Zamościu  
im. Stanisława Kostki Zamoyskiego